ВЕЛИКОДНЄ ... (ZEITUNGSDRUCKSACHE)

Рік II. ч. 8... Неділя, 20. квітня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration: Reichsstrasse 34.
Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і за кордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

Страсті

Шибки у вікнах, мов безсонні очі,
Мигтять крізь мряку. В церкві люда повно.
Стоять покірно, тихо, молитовно.
Замовкли дзвони.

Глухо тарахкоче
Калатало біля дзвіниці. Наче
Говорить щось і сердиться, — не плаче.
Не плаче, знає: тут одно — „не впасти!
Хоч світ дрижить, не похитнутись!..." Страсті...

Плащениця

Не знаю, дійсність це, чи тільки сниться
На відшибі від битої дороги
Старенька церква. В церкві плащениця,
На ній Христос. Пробиті руки й ноги,
Вінок терновий голову стискає,
На зимні плити кров з тих ран спливає...

Крізь двері вітер забіжить від гаю,
Розсіє запах зораної ниви,
Крізь вікна зорі з неба зазирають,
Туман снується долом сивогривий,
А в тумані тім — привиди чи люди?
Ідуть, і каються, і б'ються в груди:

„Прости нам, Боже, — о, прости нам, Христе.
Що Ти за нас перетерпів ці страсті
А ми обличчя Твоє промінисте
Затьмарили й воно тепер імлисте,
Не сяє вже, не світить, мов огнистий
Дороговказ, — прости, прости нам, Христе!"

— — — — — — — — — — —

На відшибі від битої дороги
Старенька церква, біла плащениця,
Ніч оповила Божі руки й ноги, —
Та ночі край, на день благовіститься!...
Не знаю, дійсність це, чи тільки сниться —
Ця церковця й ця біла плащениця?

Великодні дзвони

Неначе в ранній, опалевій млі,
Причулись дзвони в рідному селі.
Летіла з вітром звуків завирюха,
А я стояв, задуманий, і слухав...
Ось перший подих рідної весни
І перші мрії, перші юні сни,
І перше в серці виплекане слово
Веснівкою розцвілося чудово.
Гагілка перша, перший хоровід,
Розспіваний, розмріяний похід
В минуле наше, а може в майбутнє,
Щоби здійснилось слово незабутнє
Пісень воскресних...?

Наче завирюха,
Летіли звуки, я стояв і слухав.
Як же далеко тії дзвони грали,
А як глибоко в душу западали,
Ті срібні дзвони в рідному селі,
Що гомоніли в опалевій млі!!!

Д-Р ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ
Провідник УЦК.

Заповіт Воскресення

Свято Христового Воскресення займає серед усіх свят зовсім особливе, домінуюче місце. Це неначе сонце серед ряду ясних зір. Таке поняття свята Воскресення виробив собі передусім український нарід, чого доказом м. ін. і наш народній побут, що є живим віддзеркаленням народньої свідомости. Вистарчить прислухатись до наших великодніх пісень, гагілок та приглянутись до великодніх, народніх звичаїв. Скрізь пробивається та сама головна ідея Воскресення, як перемоги Правди над Неправдою, Добра над Злом, Життя над Смертю. Звідси родиться могутній порив віри й надії на щось нове, краще, ясніше, а основний тон душі народу, що його викликує переживання нашого українського Великодня, був і є та завжди буде наскрізь життєрадісний, бадьорий, тріюмфальний. Це відчуває кожний з нас на перший гомін великодніх дзвонів, що супроводжть незрівняну безсмертну пісню „Христос Воскрес".

Тому свято Христового Воскресення стало для нас теж символом, неначе заповітом і нашого національного Воскресення, що за ним з особливою напругою всіх наших душевних сил тужимо саме тепер у час великих, далекосяглих історичних дій. Ми надіємось та ждемо тієї вимріяної, радісної хвилини, коли нове життя переможе смерть, коли наша Національна Правда затріюмфує над Неправдою. Надіємось і ждемо, але не здаємо собі належно справи з того, як це станеться. Багатьом здається, що це

ЗМІСТ:

станеться тільки завдяки зовнішнім силам і що наша активна чинність тут ні при чому. Але бодай коротка, глибша призадума каже щось зовсім протилежне. Як Христос воскрес власною силою, так і воскресення нашого національного організму може наступити тільки таким самим способом. Бо що ж це воскресення? Це перемога над смертю, над розкладом, над дезорганізацією організму. Це поворот життєтворчого духа до мертвого тіла, органічне відродження всіх його клітин, чого вислідом є нове життя.

Призадумуючись над цим, приходимо до цінних та далекосяглих висновків. Отже, щоб дійти до Воскресення, треба нам вповні освідомити собі цей основний процес та спрямувати всі наші сили, щоб його якнайскорше довести до успішного завершення. У реалізації цього прямування до нашого національного Воскресення висуваються як головні напрямні три моменти. Перший — це закон національної солідарности, того стихійного почуття спільноти крови і спільноти національної чести та співвідповідальности кожного з нас за кожного окремого члена нації та за долю нації, як цілости. Другий — це закон нашого українського правопорядку, того внутрішнього ладу, доцільної координації всіх наших духових, волевих та фізичних сил та зіграння їх у гармонійний, творчий процес оборонного і офензивного діяння Нації на грищі історії. Третій, що є практичним вислідом двох перших — це закон національної дисципліни, беззастережного та охотного підпорядкування кожного члена Нації під ці два перші закони.

Підпорядкування це мусить бути беззастережне й охотне, бо тільки тоді буде воно органічне, мужеське, вповні ефективне. А щоб воно таке було, треба його оперти на великій моральній силі, тому найглибшому переконанні, що ця дисципліна, це самозаперечення є абсолютною вимогою справжнього не фразеольоґічного Добра Нації та що тільки через нього здійсниться наше національне Воскресення.

То ж непохитною вірою підіпрімо це наше переконання, а тоді певне як Христос воскрес, так і воскресне Батьківщина наша.

——o——

ВІКТОР АНДРІЄВСЬКИЙ

Свято Любови

Споконвіку було Слово
І Слово було до Бога
І Богом було слово...
Великодня евангелія від Йоана.

Христос Воскрес!

Це радісне привітання, яке ми українці по традиції зберегли від девятисот пятидесяти літ і яким вітається і сьогодні у дні Світлого Празника, вперше почули від кількох жінок ученики Христові. Почули, як радісний крик любови серця, — як вість, що мала потішити їх засмучені останніми подіями душі, почули — і не повірили. Бо змучені і стероризовані старшиною, не міцні вірою, не мали вони сили навіть настільки, щоб підтримати морально свого Учителя в Його останній молитві, коли кровавий піт укрив Його чоло.

— Не повірю, поки не вложу моїх перстів у рани Його!... — сказав Тома, а Петро, то й прилюдно вирікся Христа, хоч як присягався Йому у своїй вірності ще перед кількома годинами.

І тільки Мати Божа та той ученик, якого найбільше любив Христос і котрий сам палав любовю до Учителя, були при Його хресті в останні Його хвилини, коли решта учеників-прихильників і друзів розбіглися перед розлюченою жидівською черню.

Тільки любов, свята любов Матері і любов друга — щира й віддана любов не зрадили в критичну, найтяжчу хвилину! І ще було кілька люблячих сердець, що не забули Учителя: це ті, що грішили багато, але й любили ще більше: це ті грішниці, що сльозами обливали ноги і власним волоссям їх витирали Тому, Хто в пориві божеської любови своєї кинув у вічі лицемірам смілі слова:

— Нехай кине в неї перший камінь той, хто сам є без гріха!

Отті жінки, що серцем своїм чули Святу Правду, що жили любовю до Учителя, плачучи з горя, прийшли до гроба, щоб олійками помастити, як годиться по закону, мертве тіло, а зате почули і всім принесли радісну вість:

Христос воскрес!

Чого шукаєте живого між мерцями? Підіть і понесіть радісну вість невірним ученикам і тому Петрові, що вирікся Його!

І в останній бесіді з учениками Христос дав їм останню свою заповідь:

— Любіть один одного як і Я полюбив вас! По тому й люди знатимуть, що ви Мої ученики.

І в останнє розмовляючи з Петром, коли вже посилав його між людей пасти Своїх овець, тричі запитав його Учитель:

— Петре, чи ти любиш Мене?

Але свою любов до Христа ученики виявили вже аж тоді, коли стали апостолами: Коли пішли на муки і смерть за Свого Учителя, а між ними на чолі той Савло, що ненависть свою до Христа змінив на палку любов.

Зі словами любови йшли нові звеличники Нової Ідеї на муки і смерть.

Бо споконвіку була Ідея, було Божественне Слово — „льоґос", бо ідея є в основі всякого чину і сама переходить у чин, коли на те прийде час. Бо ніякою фізичною зброєю не можна подолати ідеї: — навпаки приходить час, коли вона сама собі підпорядковує фізичну силу, коли у свідомості провідних людей повстає непереможне переконання:

Hoc signo vinces!

І тоді мечі, списи, щити — всі ті атрибути сили і влади перейдуть з рук одних володарів до інших — носіїв нової ідеї!

Одна лиш передумова істнує для них самих:

Це *любов до тієї ідеї* і любов до тих, хто її несе — до своїх ідейних товаришів і друзів, до своїх побратимів.

Ту науку передав людству Улюблени

Б. Л.

Рішився

Великодня картинка)

На приходство в Вишкірцях окремий післанець приніс телеграму з міста.

Подія була настільки незвичайна, що не лише ціле село забалакало про неї, але й усі пси вишкірецькі загавкали, можна сказати, малощо не на цілий повіт.

Адресат, отець Бронський, по вчорашніх Страстях, що затягнулись аж далеко по півночі і по нинішній Плащениці спочивав трохи у боківці. Імость хотіла підписати рецепіс, але листар не згодився. Казав, що самі отець власноручно мусять підписатися і що йому, післанцеві, треба заплатити ринського за дорогу, бо такий є „припис".

Імость казала дати приписовому післанцеві селедця з картоплею і цибулею, а сама пішла будити чоловіка.

Злегка потягнула його за полу.

— Що таке?

— Ніщо. Телеґрама.

Зірвався на рівні ноги. Вхопив депешу й прочитав:

„Приїду в суботу рано. Вишліть коні до залізниці. Омелян".

— Мілько, Мілько приїде! — скрикнула Імость, як двадцятьлітня панночка й розплакалася.

— Чого плачеш? — спитав отець Бронський і закурив грубу, на палець папіроску.

— Чого? Двадцять пять літ не бачилася з братом, аж оце завтра побачуся, у-у-у!

— Ну то що?

— Але він любить пільзненське пиво.

— Дам гроші й Петро привезе.

— І телячу полядвичку.

— Буде їсти й вепрову, не бійся. Такої доброї він навіть у своїм Сераєві не дістане. Ти стільки цього добра понапікала, що десятьох Мільків було б чим угостити.

— Але трикольорового торта не спекла, у-у-у...

— — — — — — — — — — —

Петро дістав наказ, що завтра рано поїде фаетоном по пана гофрата, цебто по брата їмостуні.

Фаетону не міг мити в потоці, бо це велика Пятниця. Але носив воду коновками до маштарки, де стояв фаетон, і вимив його „на ґлянц". Шори оглянув від кантарок до підхвостя, натер оливою і коням дав подвійну порцію вівса.

— Я вже готовий, — сказав у суботу вранці.

— А не забудь про пиво! — наказував йому отець Бронський. — І за всьо, що є в „конотатці" — додала Імость.

Поїхав.

Бронські мали дві доні, за священиками у горах і сина на студіях за границею. У хаті була тільки далека своячка, сирота, що приїхала до них з міста на свята. У двійку з їмостею від самісінького ранку вбирали вони торти, люкрували баби й в гостинній кімнаті готовили ліжко для гостя. Дали найкращу ковдру й нові пухові подушки. Дівчина розпалила в печі, бо на дворі було зимно. Навіть злегка політував сніжок.

Коло полудня їмость Бронська вже спокою не мала. Бігала від вікна до вікна, чи не їде Міюньо. Аж і приїхав.

Вискочила з мужем перед ґанок. Коні заталапані по вуха, фаетон ніби зроду щітки не бачив, Мілюньо очі хустинкою втирав, бо по дорозі болото йому аж на голову летіло.

— Але ж бо дороги у вас, дороги! — нарікав, привітавшися зі сестрою і шваґром. — Я гадав, що вже не доїду. Коло млина такі ями, що й з роду не бачив.

— Наша повітова рада про дороги не дбає — виправдувався отець Бронський.

— А щоб ти знав, які дороги у моїм повіті. Кажу тобі, хоч яйцем коти! — хвалився гість. Він був старостою у Боснії, заки ще вищого місця в Сераєві не дістав.

— Та лишім дороги, ходи в хату й розгостися — запрошував отець Бронський свого шваґра.

— А! Як бачу, то вн мені цю саму кімнатку приладили, де, бувало, студентом

Учеиик, що і сам її перебрав із Божественного Джерела:

„Коли хто скаже, що любить Бога, а брата свого ненавидить, то слова його ложжю є!"

Бо не можна любити Ідею й ненавидіти її носіїв — така любов противна самій людській природі. Любов до Вищої Ідеї по собі родить і братерську любов та бажання допомогти своїм побратимам, родить спільну віру у святість своєї справи й надію на осягнення своїх ідеалів. Тому любов є джерелом двох інших християнських чеснот: віри й надії. Тому любов є джерелом сили у боротьбі і в терпіннях за Ідею.

Хто є сильний у любові, той є сильний і в боротьбі!

Тому й ми, що може мали б найбільше підстав до журби та нарікань на долю, у цей радісний день християнського свята любови загляньмо глибоко собі у душу: чи в нас є ще досить любови до нашого Слова — Ідеї? Чи готові ми помогти і піддержати в їх ваганнях наших ослаблених на вірі, може знеможених у боротьбі братів? А коли так, коли вогонь любови горить іще в серцях наших братів і сестер, — не журімося сьогоднішнім днем, бо направду нема причини до зневіри. Зате дійсно було б місце для зневіри й розпуки, коли би замість взаємної любови й пошани запанували в українському громадянстві: злість, ненавиcть, недовіря і призирство.

Поширюймо гасла взаємної любови та борімся з усім, що протиставиться цій любові. Памятаймо, що ідея Воскресення не може бути ніколи зрозуміла, ні здійснена без зрозуміння і здійснення ідеї любови!

МАРІЯН КОЗАК

Творчий революціонер

З ПРИВОДУ 52-ИХ РОКОВИН НАРОДИН ФІРЕРА.

У неділю, 20. IV. вся Німеччина святкуватиме роковини народин Фірера. Мабуть, як минулого року, так і цього, діти привітають Адольфа Гітлера і піднесуть йому китицю квітів, викликуючи на суворому обличчі радісну усмішку: це усмішка людини, яку обожають міліони та яка у своїй самоті ніколи не забула власного важкого дитинства і своєї мозольної боротьби з життям.

Сьогодні Адольф Гітлер стоїть у блеску слави вожда німецького народу.

До вінка його слави історія на наших очах вплітає нові листки величавих подвигів. І ввесь світ глядить на Адольфа Гітлера, як на великого державного діяча, промовця, геніяльного організатора, політика і полководця, що іде від перемоги до перемоги. Молодь всього світу, читаючи його життепис, бачить в ньому романтичну постать та мріе про його успіхи і про його славу.

Колись в літах 1909—1912 р. сьогоднішній Фірер Німеччини працював у Відні як будівельний робітник. Важка — фізична праця, якою заробляв тоді на істнування, витиснула нестерту печатку на всьому вигляді Фірера. Ніколи ніщо йому не приходило даром або легко, все здобував з величезним трудом і самовідреченням, за все боровся. І боровся не тільки з людьми, зі світом, але перш усього зі самим собою. Бо коли він вертався з цілоденної праці з болем у хребті, з мозолями на руках, тоді щойно починав працю над собою: читав, ходив до театру і на засідання парляменту, пізнавав суспільні ідеї і доктрини, студіював робітничу і жидівську проблему та все химерне тодішнє політичне життя. І тоді у Відні і пізніше в Мінхені Адольф Гітлер звів найважчу боротьбу зі самим собою, поборов всі ті труднощі, що могли зустрінути його гін до вищого і кращого. Саме тоді він у своїх думках і своїй душі створив підвалини цілої своєї пізнішої діяльности.

Але і після світової війни, коли Фірер почав свою політично-громадську діяльність, проминуло довгих 14 літ важких змагань, поки він дійшов до влади і став головою німецького уряду. Старий світ ставив йому завзятий спротив. І коли Адольф Гітлер перший раз промовив 12. IX. 1919 р. у тісному гуртку дотн нікому невідомої Німецької Робітничої Партії в Мінхені, що складалася всього зі 6-ох членів, тоді годі було передбачувати, якими красномовними успіхами буде втішатися той палкий промовець — перед тисячними масами. Та поволі почало зростати число слухачів Фірера. У чергових виступах було їх уже 111, 130, 400 і врешті 24. II. 1920 р. вже 2000 осіб. Від тоді росте його слава, як промовця. Коли ж у 1928 році число зорганізованих членів НСДАП висловлювалось в округлій цифрі 100.000, а в квітні 1932 досягло одного міліона — до слави промовця дійшла й слава організатора. Але й тоді не бракло скептиків: вони не вірили у прихід Адольфа Гітлера до влади, так само, як після 30. січня 1933 року не вірили, що він зуміє її втримати.

Проголошення 4-літнього пляну, уніфікація устрою, основна реформа хліборобського стану, реформи у ділянці праці, врешті відбудова німецької збройної сили відкинули сумніви щодо здібностей нового канцлера і його вміння правити державою. Його супротивники крякали про небезпеку кампанії за територіяльними ревіндикаціями. Австрія, Судети й Мемель без стрілу вернулися до материка. Скептики й тоді не замовкли: чи Німеччина не вгнеться під тягарем війни, якщо заведуть мирні дипльоматичні заходи? І ось прийшла війна й під румовищами лягли одна за другою держави, які протиставилися німецькій порядкуючій силі. Німеччина Адольфа Гітлера стала першою та провідною державою Европи й одною із найсильніших держав світа.

Але ж який довгий шлях мусів пройти Фірер, щоби собі виборотн загальне признання світу!

Духовість кожної пересічної людини — це мішанина різних поглядів і впливів її окружения. Під її тягарем тільки глибоко жевріє слабенька іскорка власної індивідуальности. Мало, дуже мало таких людей, в яких та іскорка розпалюється ясним полумям. Мало людей витесаних з одного каменя, що самі стають осередком і джерелом ідей для тисяч і міліонів. Тільки внутрішній вогонь таких одиниць, та прикметна їм іскра Божа, якої не мають міліони їхніх сучасників, дозволяє тим одиницям з усіх найбільших життєвих труднощів добувати такі найбільші осяги, що вводять у подив сучасних і нащадків. Коли мова про нинішнього Фірера, то величині його здібностей відповідала величина йо-

---

покійних батьків так радо мешкав, — зітхав гофрат, оглядаючи старі меблі й так добре відомі образи. — Усьо, як було, тільки ми постарілися.

— Постарілися, та не змінилися, — додала від себе їмость і з плачем кинулася братові на груди.

— Чого ж ти плачеш? Не наша вина, що постарілися, такий закон природи.

Вийшла сирота-своячка. Гофрат не пізнав її, бо бачив ще малою дівчинкою. — Прошу на снідання, — казала паленіючи.

Снідання було, хоч пісне, але смачне. Оселедці, маринована риба, гриби, тощо. Прошу на снідання, — казала, паленіючи. Велика Субота. Розбалакалися.

— Я Мілюню, — казала Бронська — в нині бачу. Двадцять пять літ тому, тут о, сиділи ми при тім самім столі й пили каву, коли нараз почтар приніс депешу, що ти йдеш до Босні, на війну...

— І пішов — притакнув гість — пішов як резервовий старшина й уже до краю не вернувся. Визначився, „аванзував", із війська перейшов до адміністрації і — засидівся аж до нині.

— А за краєм і за нами не тужив?

Гість усміхнувся.

— Не було коли. Роботи по самі вуха. І то відповідальної роботи в окупованім краю.

— Розбагатів? — кинув буцім мимоходом отець Бронський.

— Ну, так. Не п'ю, в карти не граю, грошей через вікно не викидав, маю їх трохи.

— А чому не оженився?

— Це вже окрема, як то кажуть, стаття. Може й добре зробив, або я знаю? От, бачите, без жінки, все таки вибрався до вас, а з жінкою, Бог знає, як воно було б.

— Пан Біг краще знає, що з нами робити має — притакнув отець Бронський.

— Але що ви робили? — спитав гість.

І господарі розказували йому про всіх та вся. Слухав уважно.

— Так воно, так. Дещо я знав із листів, дещо із ґазет, а все ж таки дивуюся, як ви так безвиїздно та безвихідно стільки літ на тім самім місці пересиділи. Мені здається, що я в такому глухому куті не видержав би довго... Хлопська біда, ліси й пасовиська, часом вибори... Semper idem.

— — — — — — — — — — — — —

Під вечір пішли до церкви, до Плащениці.

Випогоджувалося. — Субота! — казала Бронська. — Хоч на хвилину, а сонце мусить блиснути, бо Матір Божа пеленки для маленького Ісусика сушить.

— Колись так наша мама казала, — пригадував собі гофрат.

Стежечки під ногами підсипали, бо то весна, а весною бочка дощу, а ложка болота, не так, як восени, коли то дощу ложка, а болота бочка.

У церкві позаслонювані вікна, перед іконостасом Плащениця, горять маслом налиті лямпочки, хиляться вітки зеленої ялини, коло ніг Христових лежать віночки білих весняків, дар сільської дітвори. Люди приходили, молилися, кидали гроші на тацу, Ісус Христос сумовито й розбіжно дивився на них. Гофрат пригадував собі, як то він колись з мамою ходив до цеї самої церкви й навколішках молився перед тією самою плащеницею. Щось давне, буцім придушене в душі добувалося наверх.. Затиралися межі часу й простору, вічність пролітала горою...

— — — — — — — — — — — — —

У неділю досвіта зібрався й пішов до церкви.

— Панич, старший панич! — шептали люди, пригадуючи собі гофрата, як він ще студентом був. А він пригадував собі деяких старших господарів. Вітався з ними. Але мовчки, бо кругом був такий святочний, молитовний настрій, що боявся попсувати його хоч би тільки одним зайвим словом.

Віддихав тим настроем, котрого йому так довго бракувало. Почував себе буцім по якійсь купелі цілющій, сильнішим і здоровішим. З головою уиринув у тую цілющу купіль. Про цілий світ забув. Аж як нараз почув „Христос воскрес" і як перший раз дзвони на дзвіниці заграли, ніби зі сну збудився. Хвилину надумувся: де він? Що це

го особистих зусиль, щоб тиі іскри, що в ньому жевріли, не загасити, щоб вродженого таланту не запропастити, щоб його розвинути і збільшити.

Це стара правда, що справді великі люди, свідомі своєї вартости і своїх заслуг, надзвичайно скромні. Вони настільки великі, що не треба їм ставати ні на катедру, ані на поміст корабля, що їх бачили. Фірер живе скромно, майже аскетично, — не пе, не курить і не їсть мяса. Завсіди зодягнений таксамо, у звичайний партійний однострій і не носить ніяких відзнак крім Залізного Хреста, ще зі світової війни і партійної відзнаки. Зате Фірер завсіди памятає про своїх вояків і серед найбільшого розгару війни зявляється між ними. Він не боїться, що в особистій зустрічі з людьми щонебудь втратить зі свого авторитету. — Якже ж він цим відріжняється від тих усіх монархів, володарів і вождів, що ввесь свій авторитет завдячували тільки тому, що сторонили від громадянства та спіралися на реклямі підхлібників.

З великими людьми дуже часто так буває, як з високими деревами в лісі. В безпосередньому їх сусідстві ростуть тільки дрібні кущі, хиткі вільшини або тонкі берізки. Але з другого боку направду великі діячі й організатори цим і відзначаються, що вміють гуртувати біля себе найталановитших і найцінніших людей ума та праці. Адольф Гітлер зумів зібрати біля себе всіх дійсно визначних людей різного соціяльного походження, віку і вдачі. В хисті гуртувати біля себе, а не відштовхувати, є один із доказів його сильної індивідуальности, знання і пошани до людей та політичної зручности. Скільки то великих людей звело на нівець свої успіхи тільки тому, що боялися співпраці справді талановитих індивідуальностей й окружувалися дрібними підлесниками!

Від ранніх літ Адольф Гітлер мріяв про працю мистця. Нахил до малярства вказує на його творчу уяву, тяга до архітектури та замилування порядкувати і будувати. Ті його конструктивні нахили довели до того, що як вожд німецького народу Адольф Гітлер став новим типом західньо-европейського творчого революціонера. „Це мої гордощі — сказав Фірер у своїй промові до робітників воєнних промислових заведень 10. XII. мин. року — що революція 1933 р. так відбулася, що при тому не збили ніодної шиби. А проте ми перевели величезні переміни!" Змістом тієї західньоевропейської творчої революції стала рішуча переміна підстав німецького громадянського життя при одночасному збереженні всіх дотеперішніх надбань німецького народу від старих будівель і палат починаючи та на шляхотських родових титулах кінчаючи. Тим своїм творчим і навіть консервативним характером німецька революція різниться від багато інших революцій, що руйнують і кровю заливають все дотеперішнє та історію починають щойно від себе. Німецький революціонер зразку Адольфа Гітлера знає, що між минулим нації та майбутнім є поміст сучасної праці і потреб; традиція має своє значіння, наскільки вона знаходить своє оправдання у сучасному, але й традиція сама собою цінна, бо свідчить про тисячелітнє іствування нації. У такій революції нема злоби збунтованого раба — хама, якого палить почуття меншевартости супроти того всього, що досі іствувало. Зате є бажання творити щось нове і краще від того, що досі іствувало. Тому в Німеччині нікому ані в голову не прийшло нищити старі романські або готицькі церкви і прегарні старі доми німецьких міст або ставити поза скобками нації представників старої провідної верстви. Поруч ґенералів, що вийшли з народу, є і старшини зі старими шляхотськими назвищами, побіч сина невідомого робітника з Вестфалії або хліборба з Баварії впав у боях проти Франції й Англії також і один з Гогенцолернів. Мірилом вартости людини стало не походження, але особисті здібності й заслуги. Тому Адольф Гітлер зумів створити з німецького народу таки силу як ніхто перед ним.

Від гуркоту німецьких повзів на границях Египту і вибухів німецьких бомб в Англії і довкола британійських островів престіл англійського короля зі злоченими львами захитався так, як ніколи ще раніше. Увесь світ зі затаєним віддихом очікує висліду зудару двох світів, із яких один — переможний досі світ — знайшов свого творця і свою персоніфікацію в особі Адольфа Гітлера.

——o——

Д-Р СТЕПАН БАРАН

Ритм праці — воскресення народу

Один із визначних науковців економістів другої половини минулого століття, проф. Карло Біхнер, у студії „Ритм і праця" (Prof. Dr. Karl Büchner: „Rhythmus und Arbeit") займається цікавим питанням відношення ігор до праці, розглядаючи життя сучасних „диких" племен, головно в осередній Африці, що їх не ткнула досі зовсім — або дуже мало — т. зв. европейська цивілізація. Живуть вони первісним природним життям у безупинній боротьбі з природою за своє наге фізичне іствування, часто в тісній дружбі з деякими вище розвиненими животинами. Світ природи трактують вони, як одну з частин свого духового життя, а цей світ являється для них або ворожий, або прихильний. Спершу виключно для своєї приємности, не для матеріяльної користи, освоюють вони дикі звірята й птахи, яких трактують, як собі рівних своїх приятелів. Одними з перших освоєно собак, яких щойно згодом привчили до помочі в ловах. Далеко пізніше на вищому ступні людського духового розвитку своїх чотироножних товаришів забави привчають до доцільної систематичної праці в свою користь, коли з обсервації й досвіду переконалися про корисні їхні прикмети.

Як первісні діти природи не знають ще життевої доцільности, як не знають її та не розуміють і діти теперішньої цивілізованої людини. Дійсність зливається у них з уявою без різкого відмежування одної від другої, а змістом їх життя є не систематична доцільна праця, а забава. Для здобуття засобів поживи, коли одиниця сама не всилі їх здобути, лучаться первісні люди в громади, особливо в ловецтві і риболовлі. Більші природні перешкоди вимагали більших одночасних спільних зусиль, певного ритму праці, який сиґналізовано спільними вигуками, що їх сьогодні чуємо напр. при двиганні і пересуванні більших тягарів: „гей-руп!"

Ритм праці, що його вимагала доцільність примітивних зусиль, перенісся й до ділянки забав та ігор, що в житті первісної

в ним сталося? Чи це батько в церкві править?... А де ж мама?... Де рідня? — питався самого себе... І замість відповіді припав смажними устами до зимної землі.

Коли зі швагром і сестрою на приходство по Службі Божій прийшов — стіл був накритий. Як колись, ще за маминого життя. Ті самі торти, плацки, сир, самі петенетові баби. Швагер посвятив сир, масло і „всякія сніди", зїли свячене яйце, сирота-своячка подала борщ. Усе було смачне, незвичайне.

— Давно вже я таких добрих страв не їв, — хвалив гість. — Тільки, знаєш, — звернувся до сестри, — одного торта бракує.

— Трикольорового, — відповіла Бронська, а отець Бронський докинув від себе: „вона ще вчера відплакала його".

— Якто відплакала?

— А так що зробити забула.

— А я його сам раз робив — хвалився гофрат.

— Ого!

— А так. Мама хорі лежали. Я приїхав зі школи на свята і всі торти пік, себто ходив з переписами і диктував, а Гануся служниця пекла.

— І вдалися?

— Прекрасно, тільки трикольоровий ні.

По сніданню гість передрімався трохи, а годі пішли знову під церкву, на гагілки. Посідали на дубові колоди під парканом і дивилися, як дівчата „Жучка" й „Воротаря" виводили, слухали, як гагілок співали:

Через попові лози
Скакали бігцьом кози,
То вгору, то вдолину,
То в рожу, то в калину.

Гофратові здавалося, що це не теперішні, а колишні дівчата співають і він, не теперішній, сідоволосий та огрядний добродій, а колишній, молодий і стрункий студент стоїть під липою і дивиться та любується і співом і розкішними одягами і вродою дівчат — односільчанок. Дарма, що злидні, а не зводиться наш народ, не миршавіє, тримається і — перетриває лихо. Пісня та предківський звичай це один із наших еліксірів, — потішав себе.

Парубки на майдані, під цвинтарем „зола" іщли, дзвіницю будували, стріляли з моздірів. Молодий коваль Микола сільською артилерією заправляв.

— І війною вони не гидують, — усміхнувся гофрат.

А кругом церкви живим вінком скорокоро пробігав ріжнобарвний дівочий хоровід: „Кривого танцю йдемо, кінця му не знайдемо, то вгору, то вдолину, то в рожу, то в калину".

Дзвони хтіли зірватися з дзвіниці й собі за дівчатами летіти.

Під вечір приїхали сусіди: одні, другі, треті. В хаті стало гамірно й весело. Достойний гість був осередком забави. Згадували минуле, балакали про теперішнє залітали думками в майбутнє.

Не счулися, коли північ пройшла.

— А завтра до нас — просили одні.

— А до нас післязавтра — запрошували другі.

— А про нас просимо у провідну неділю не забути — казали треті. Достойного гостя запрошували зокрема. Якщо він зволить зробити їм цю велику почесть і приємність.

Розїхалися.

Домашні довго ще сиділи при святочнім столі. Балакали й не могли набалакатись.

— Знаєте ви що? — промовив нараз гофрат.

— Ні, не знаємо, — відповів, усміхаючись, господар.

— Щоб ви так на це сказали, коли б я... — і замнявся.

— Коли б ти що? — спитала сестра.

— Коли б я так купив собі у Вишківцях на парцеляції дещо поля, побудував хатину й замешкав на старші літа разом з вами? Тут, серед цього народу, серед котрого родився і виріс?

Ще не скінчив, як сестра кинулася до нього: „Зроби так, зроби! — просила заливаючися сльозами радости.

— Слово? — простягнув до нього руку швагер.

— Слово! — відповів рішуче гість

людини грали без порівнання більшу ролю, між це є у новочасної людини. Для ритміки забав — ігор — танців первісні вигуки вбрано у згармонізовані голосові звуки — пісні з відповідним змістом, до чого невдовзі долучаються й механічні інструменти. На дещо вищому щаблі розвитку людства вяжеться це тісно з релігійним культом — обрядами. Далеким — далеким відгомоном тих давно минулих часів є між іншими й наші веснянки й гагілки.

Між духовим життям людини у різних його формах і фізичною працею істнує безперечний і безперервний звязок. Йде тільки про чергування й гармонію між ними. Забави — ігри є не лише виявом наших духових, але і тілесних потреб. Свідомо доцільна орґанізація цієї ділянки, до якої до певної міри можна зарахувати й театральне мистецтво, знайшла свій вислів між іншими й у сьогоднішньому спорті, якого метою гартувати рівночасно і тіло і душу — душу ще більше як тіло створенням крицевої духової дисципліни. Наявний блискучий корисний вислід бачимо нині у незнаних досі в історії перемогах німецької армії.

Орґанічно духову школу переходили й ми в етапах нашого нинішнього національного розвитку. Освітні орґанізації (Просвіти чи як вони ще інакше звалися) та школа у рідній мові ширять у низах не лише загальне знання, але й засівають зерна національного самопізнання у тісному звязку з нашим минулим. Помагає у цьому і поява української національної преси, що в історії нашого національного відродження має свої окремі світлі сторінки. Національний театр у формі нераз доволі примітивних аматорських гуртків часово випереджує дуже значно окрему національну економічну орґанізацію, серед якої появляється звичайно як перша кредитова організація. Як завершення національного відродження і національної орґанізації йде політична орґанізація з природними змаганнями кожної нації. Схиблення цієї органічної черговости на теренах українського материка мало відомі історичні наслідки.

Очевидно — серед сприятливих відносин час і темпо між поодинокими національними розвоєвими етапами може бути дуже значно скорочений і поодинокі фази зливаються одна в другу, не затрачуючи однак основного чергування. Правильний органічний розвій нашого національного життя бачили ми перед світовою війною у Східній Галичині і на Буковині, що мали час і змогу перейти так мовити нормальні розвоєві шляхи. І там — як зрештою і всюди — забави й ігри у мистецькій формі театральних вистав, найчастіше аматорських, з побутовим і історичним змістом, з національними танцями й у стилізованих національних одягах, з українською гіснею і українською музикою оживали й оформлювали українську національну душу. По суті забави й ігри лягли в основу сокільської і січової організації української молоді широких народніх низів на українських землях під Австрією перед світовою війною, з якої вийшли Українські Січові Стрільці.

Таке скорочення часу і темпа у розвоєвих етапах та їх взаємне вливання в себе обсервуємо нині наглядно на етнічно-українських землях Генерального Губернаторства, що досі переходили мало (Лемківщина) або майже зовсім не переходили (Холмщина і Підляшшя) правильного національно-розвоєвого шляху. Ті землі не потребували ждати на повільне витворювання власних провідних інтеліґентних і орґанізаційних сил, яких вони майже цілковито не мали, а одержали ті національні сили готовими з інших наших областей. Українська школа, українське театральне мистецтво, побутового й історичного характеру, українська пісня, український танець, український спорт вливаються в працю — в економіку життя, у вишкіл фізичної праці, що дають їх Служба Батьківщині та хліборобський Вишкіл Молоді. Патронує усьому Церква з національним духом обох наших головних церковних орґанізацій, а пропаґандивну сторінку орґанізації гармонійної праці духа й тіла веде українське друковане слово, на першому місці українська преса.

Український доріст, зайнятий чи то умовою чи фізичною працею, має бути свідомий того, що від нього не зачинається історична азбука нашого народу, що він як сучасний витвір історичного минулого і орґанічний лучник між минулим і майбутнім, має передати майбутності усі скарби нашого історичного минулого, збільшені наукою і досвідом сучасности. Таке доцільне і свідоме повязання позитивної праці предків з працею сучасників при збереженні ритму праці й повної гармонії її окремих ділянок та при дійсному культі праці дасть нам непереможну силу і приспішить день нашого Воскресення.

ВАСИЛЬ ГЛІБОВИЦЬКИЙ

Найкращий вклад

Переживаємо час великої переоцінки вартостей. Те, що вчора було цінністю, сьогодні стає часто зовсім безвартне, що вчора було традиційною святістю, часто сьогодні виявляється звичайним пережитком Так спадають людьми уроєні серпанки та поволі відкриваються справжні вартості, оперті на вічних ідеях. Це ствердження актуальної переоцінки вартостей потрібне нам передовсім у звязку з однією зовсім конкретною справою, що про неї хочемо саме при нагоді радісного свята Христового Воскресення докладніше поговорити.

Маю на увазі досить уже в нас популярну **акцію допомоги українському студенству**. Треба признати, що за ненадто довгий час (6 міс.) вона набрала досить широкого розмаху та виказала досить замітні успіхи. Вимовним доказом цього число 150 стипендій, з яких бодай половину уфундувало українське громадянство (бо другу половину дав УЦК з власних засобів). Відрадним явищем є, що ця акція не є соломяним вогнем, але постійно зростає та прибирає на силі. Всетаки приглядаючись їй ближче, можна замітити один небажаний факт, що вона не знаходить властивого глибшого зрозуміння та що їй бракує, так би сказати, правильного ідеольоґічного обоснування. Іншими словами і тут треба перевести основну переоцінку вартостей, радикальну зміну погляду та підходу до цієї преважної суспільної проблеми.

Ніде правди діти, що загал нашого громадянства глядить на цю акцію під кутом власного благого харитативного почину. Що більше, подібне почуття покутує і в душах більшости тих, що користають з тієї акції, себто студентів-стипендистів. Неодин зовсім щиро признається до того, що його амбіція насторожена, бо боїться, що хтось колись може віднестися до нього, як до свого довжника і то з ласки. І поправді це побоювання не позбавлене основ, бо не є виключені, може навіть частіші випадки, що хтось зі „скупих" жертводавців, коли просто не скаже, то бодай натякне, або щонайменше подумає, що він справді робить якийсь акт ласки, коли дає свій більший чи менший даток на стипендійний фонд.

Тимчасом це одно велике непорозуміння, зовсім хибний погляд від початку до кінця.

Д-р СТЕПАН ШУХЕВИЧ

Скорбна мати

(Спомин)

Довго-довго прийшлося ждати...

Северка Жука,*) 20-літнього укінченого ґімназиста, засудили на кару смерти за злочин на ідейному підкладі. Ніколи не забуду його ніжного, майже дитячого лиця і тих чорних, глибоких очей, що заєдно сміялися, а усмішка ця була така щира, невинна, що ніхто й не повірив би в переступлення ним межі, заораної лемішем карного закону. А все ж таки... Ідея!

Довго прийшлося ждати... Рішення голови Держави про життя або смерть засудженого не надходило. Цілі тижні та місяці проводив Северко самітний у келії в жахливій таємності. Я приходив до нього, щоб його розважити. Він заєдно з тією самою доброю усмішкою вітав і прощав мене.

— Пане, я на все приготований! — говорить спокійно... Та чи спокійно?... Може тільки своєю молодою, проте сильною волею приглушував усі почування, що нуртували в душі — до останку показати себе сильним.

Вкінці прийшло вирішення. Присуд смерти... Жахливе слово. Десь після полудня**) повідомив мене прокуратор, що позавтра, вдосвіта, в четвертій годині, присуд буде виконаний. Мені мороз перейшов по тілі. Це ж має розпрощатися з життям надійна, молода людина, що майже ще не жила...

Як оборонець, я мусів уже з обовязку бути при виконанні цього присуду. Чекали там на мене дійсно жахливі переживання — розмова з батьками, ріднею, остання розмова при екзекуції... Я чув, що мені не стає сил, що нерви мої не видержать. Та що було діяти? Окремим післанцем повідомив батьків і з жахом дожидав тієї хвилини, що прийти мусить.

На другий день ранесенько чую дзвінок. Відчиняються двері і входить Северинова мати. Прийшла ця перша прикра зустріч — розмова з матірю засудженого, матірю найбільш улюбленої дитини. Це її мізинчик. Вона про нього інакше й не говорила, як тільки „мій Северко", або „мій синуньцьо". Я був приготований на те, що в своїй великій горесті, ця селянка стане гірко ридати, відходити від памяти, бо так звичайно бувало. І я боявся тієї розмови, не знав сам, як запанувати над собою і своїми нервами.

Та вона була така сама, як я нераз її бачив. Спокійна. З таким самим усміхом на лиці, не плакала, не ридала.

— Що ж діяти! Така вже Божа воля! — сказала твердо, здавивши біль.

Я очам своїм і вухам повірити не міг: як це, — мати Северка, того, що так страшенно любила, преспокійно приймає цей неамовитий удар? Бо розумів надто добре, яка то болюча ця втрата рідної дитини для матері, розумів і те, що — при наших пересудах — значить слово „мати повішеного". Я відчував аж надто добре, що у цій хвилині мусіла вона переживати. А тому спокій її здивував мене і не так може цей спокій, як ця нерозгадана сила волі матері селянки, що потрафила аж так здавити у собі ввесь цей біль та жахливе терпіння.

А вона наче б то догадалася, що я думаю.

— Ви певно дивуєтеся, що я така спо-

*) Правдивого прізвища з відомих причин не подаємо.

**) З тих самих причин не подаємо календарних дат справи.

Бо ні той, що дає, ні той, що бере не виступає тут, як окрема, сама для себе особа, в тільки як члени одної й тієї самої національної спільноти, як члени родини. Коли ж з цього одиноко правильного становища підійдемо до нашої проблеми, то в зовсім іншому світлі будемо бачити згадані взаємовідносини між тими, що дають і тими, що беруть. З того теж вийдуть зовсім інші моральні висновки та й розвязка цілої проблеми буде основна різна, наскрізь позитивна, так — би мовити — продуктивна.

Отже той, хто дає на стипендійний фонд, не тільки не робить якогось харитативного дарунку для якоїсь безпомічної одиниці, ані теж не робить якогось люксусового жесту, за який належить конечна рекляма в пресі, але тільки переводить самозрозумілу, дуже доцільну та високорентовну інвестицію внутрі нації: він робить безсумніву найкращий вклад свого гроша. Ілюструє це прегарно аналоґія щоденного життя. Як виглядав би батько, що, скажім, складав би гроші в банку, або накуповував би майна, а зовсім не дбав би за виховання, освіту та людське вирядження своїх здібних дітей? Чи ж не було б це справжнє безглуздя та чимале самошкідництво? Це порівнання, що достосоване під кожним оглядом до нашої проблеми, вияснює порушену справу аж надто наглядно. Бо чи ж не є подібне відношення між студіюючою молоддю та старшим громадянством до того, що є між батьками і рідними дітьми одної родини? І чи ж може бути кращий вклад гроша, як саме той, коли йде він на витворення для нації найвартіснішого „продукту", найвищої, бо духової катеґорії — себто нових кадрів пововартісних фахівців, що в сотеро й тисячно зможуть відтак своєю творчою та кваліфікованою працею звернути в користь нації вложений гріш? Очевидно, кожний, що думає по націоналістичному, ясно розуміє, що це мусить вийти й на користь теж кожного члена нації зокрема, отже само собою й тих, що складали на стипендійний фонд

При тому може бути тільки одно засадниче застереження. Воно торкається всеціло тих, що мають користати зі стипендійного фонду, себто студентів-стипендистів. З ними вяжеться своєрідне ризико в тому розумінні, чи вони зуміють як слід виправдати покладені на них надії. Відноситься це передовсім до двох моментів, а саме: 1) їхніх справжніх научних осягів і фактичних кваліфікацій, та 2) їхньої моральної вартости. Якщо вони придбають з н а н н я т а у м і н н я і розвинуть о с н о в н і п р и к м е т и х а р а к т е р у, то в цілій повноті не тільки оправдають це ризико та сповнять покладені на них надії, але й дадуть щось більше, а саме нові великі можливості дальшого поступу розбудови національної сили та конкретних осягів у поодиноких ділянках національного життя. Ці думки можна б ще дальше снувати, але це вже неконечне, бо сама суть проблеми вже достаточно зясована. Отже найважніший при цьому сам підхід до справи, що мусить бути наскрізь активістичний, продуктивний та опертий на глибшому розумінні доцільности й суспільного характеру цілої акції.

При нагоді бадьорих настроїв, що завсіди приносять радісні переживання Христового Воскресення, добре буде, коли ці думки не тільки стануть предметом розмов серед нашого свідомого громадянства, але й причиняться до найбільшого посилення збіркової акції на стипендійний фонд. Її вислідом буде той відрадний факт, що всі українські студенти, здібні та охочі до студій, у прискореному темпі візьмуться студіювати згідно з пляном та вказівками КоДУС-у, що кермується пекучими потребами нашого національного життя і з погляду теперішности, та ще більше з погляду справді надійної та високовідповідальної майбутности.

Тому від слів до діл!

Д-р ПАВЛО ЛИСЯК.

Розвал Югославії

Отже знову зникла одна з держав післяверсайської Европи! Цим разом велика, обєднана Югославія, батьківщина південних славян: сербів, хорватів і словінців, яка проіснувала майже повних 22 роки по великій війні. Значить: нова, велика, переломова подія, в нашій, вщерть виповненій потрясаючими подіями, добі. Подія, яка особливо нам навіває багато думок, котрі варто зафіксувати, щоб із нашої свідомости марно не пропали.

Насамперед одна заввага. Є відома латинська проповідка про історію, як учительку життя. Кого як кого, а сербів хіба вона повинна була дечого навчити. Адже сербська історія — це одна непереривна смуга важкої, кривавої боротьби за своє національне обєднання й державну незалежність. Кожному відомо, скільки жертв, муки й крови прийшлося сербам скласти на жертвеннику для осягнення своєї найвищої мети. Хочби підчас останньої світової війни, коли Сербія зпочатку вагали була зметена з лиця землі й тільки під її кінець добилася користей завдяки загальній ситуації. Отже, здавалось би, серби повинні були вміти берегти, як зіниці ока, цього свого найбільшого національного скарбу, розуміючи, що рискуючи ним, рискують всім. Тим паче, що не істнувала ні одна, яка б то не була, поважна причина для визову могутньої, переможної Німеччини. Поза теперішніми кордонами держави, серби не мали буквально ніяких територіяльних домагань, бо всі їх землі, з великою надвижкою несербських земель, і так уже належали до Югославії. Смішно теж казати, що Німеччина загрожувала Югославії, бо хіба абсурдом є думати, що Німеччина хотіла поширюватися коштом Югославії та її вбогих, гірських, диковинних областей. Ніхто ніколи теж не чув нічого про те, щоб серби задумували „здобувати" сумежні німецькі, мадярські чи болгарські землі, які ніколи не входили в склад сербської держави й на які серби ніколи не претендували. Реальні факти военного характеру рівнож мали свою пророчисту вимову. Рік 1941 — це не рік 1914. Тоді, перед вибухом світової війни, за малою Сербією стояла царська Росія, а за нею Франція, Анґлія, Італія й пів тузина різних менших европейських держав, вкінці Америка, що опинилася в таборі ворогів осередніх держав, а сьогодні єдину реальну поміч могли дати тільки — греки та — коли б затягнулася війна — анґлійці. Сьогодні, по не цілих двох роках війни, Німеччина розбила всіх своїх ворогів на континенті Европи й тільки доконує останнього свого ворога, Анґлію. В моменті, коли серби затіяли протинімецьку провокацію — німецька армія в ж е стояла в Болгарії, отже серби в ж е з місця були в просто катастрофальному положенні, окружені з трьох боків. І Німеччина не вимагала від сербів абсолютно нічого, крім реального доказу, що в своїй боротьбі на життя й смерть із Анґлією може бути певною спокою з півдня. Югославія мала повну ґарантію своєї державної незалежности й територіяльної інтеґральности, мала приречений доступ до Еґейського Моря через Сальоніки й навіть не мусіла перепускати німецьких частин через свою область. А проте...

Чим пояснити злочинний, невибачливий

кійна? — сказала притишено. — Але не знаєте, що діється у мене ось тут, у серці...

Хвилину ми мовчали. Опісля стали обговорювати, що й як. Коли вона піде на побачення зі сином і як має з ним провести ці останні хвилини, причому звернув я їй увагу, щоби при цій розмові сама не плакала, ані не спричинила плачу у сина, бо він у ніякому разі не сміє заломитися.

— „Вони" у мене сльози не побачать! — сказала твердо. — „Вони" мали би ще тішитись тим, що завдають нам такий великий біль, що роблять мені таку страшенну кривду? Ні! Їм того не діждатися. Тільки боюся за мого старшого сина. Ми йому ще нічого й не казали. Він напевно не видержав би. Такий мякий, як віск. Скажемо йому тоді, як буде вже по всьому. Тому його навіть сюди не брали. А тут вам, за ваше добре серце для „мого Северка" я привезла гостинця, курочку, бо більше нічого не мала...

Я почув це й здригнувся всім тілом. До очей тиснулись самі сльози. Насилу гамував себе, закушуючи вуста. Як то? Ця мати в такій жахливій хвилині свого страждального життя не забуває навіть про те, що наказує прадавній місцевий звичай доброї поведінки: прийти з гостинцем... Що було відповідати на це. Я подякував їй, зазначуючи, що ніколи гостинець не був такий дорогий, як саме цей.

Ми розпрощались мовчки і вона пішла на те останнє побачення. Я не міг найти собі спокою, нерви рвались щораз більше, з в таких психічних настроях час довжиться у безконечність.

Вечером нещасна мати знову прийшла до мене. Дальше усміхнена, спокійна, як би нічого й не сталось. — Ет, — подумав я — сміх крізь сльози!...

— Я була у мого Северка! — почала вона. — Він спокійний! Навіть сміявся, коли говорив зі мною. Просив, щоб ви його відвідали, а я казала, які то труднощі ставить вам начальник тюрми й обіцяла, що будете в нього завтра раненько ще перед усім. Я знаю, що моя дитина не вийде зі себе, не заломиться, та все ж таки я йому сказала: Слухай, Северку! Щоби ти, дитинонько моя, припадково не заломився й не зробив нам стиду. Ти не гинеш за що небудь.. Ти не зробив цього для себе, а для справи, для нас усіх. Тримайся, дитинонько, будь спокійний, закуси зуби й видержи до останньої хвилини. І він обіцював, а він уміє додержати слово. Я свою дитину знаю. Просив лище, щоб поздоровити батька і Василька та щоб узяли з ним побачення наймолодші мої діти. Прошу для них на завтра рано вистаратися дозвіл на побачення..

Тут, то я вже просто остовпів з дива. Цього, що почув, навіть не міг собі уявити. І тоді мимохіть прийшло мені на думку, що навіть Богоматір — оспіване поетами материнське серце — і Вона плакала коли тратила Сина, а довгі віки опісля артисти й малярі напружуватимуть цілу свою уяву, щоб відтворити цей біль і ці сльози..

А тут саме переді мною наша селянка, нещасна матір. І її давить не менший біль і вона в такій же скорботній хвилині не заплакала, не заридала, вона ще й сина піддержувала, щоб гордо держався й не заломився.

Оспіваний і змальований уже цей материнський біль і ці сльози. Та хто ж у св[...] змалювати цю нашу скорботну матір-селянку з її болем, без сліз. Якого пера, якого пензля би треба.

І син був гідний матері. В останній хвилині додержав їй слова. З усмішкою на лиці, з розясненими очима пішов на смерть.

—o—

крок гуртка сербських заговірників, що в лиховісну ніч 28-го минулого місяця доконали перевороту й свою батьківщину штовхнули у пропасть, з якої для сербів вороття ніколи не буде?...

Преса пише про підшепти анґлійців і президента Рузвелта. Ясна річ, що анґлійські можновладці, які видихуються й викінчуються під ударами німецького меча й так само ввесь загибаючий жидівський світ, все можливе роблять, щоб тільки знайти ще одного дурня, який хотів би за них себе посвятити. Але чи це був арґумент для сербів? Адже ні Черчіль, ані Рузвелт не могли присилувати Югославії воювати з Німеччиною, коли б вона сама була цього не захотіла...

Значить: заіснували інші причини, що штовхнули сербів, в якімсь для здорової людини незрозумілім, сатанічнім гоні до самогубства, самим скрутити петлю на свою шию й стрімголов скочити у пропасть.

Вияснення тієї макабричної загадки сербської трагедії, якій ми тепер приглядаємось, заключається тільки в одному: *в повній недостачі справжньої політичної культури сербської провідної верхівки, її безвідповідальності, її меґальоманії, патольоґічній честолюбности, сліпій жадобі влади й звичці вести політичну працю методами мафії, а не чесної, відкритої гри.* Безіменна кліка професійних змовників, тих усіх членів різних підпольних сербських орґанізацій, що тільки с о б і присвоювали право й привілей бути справжніми сербськими патріотами та ще з часів неволі звикли до безупинних інтриґ і до постійних, кривавих розрахунків між собою, що за 22 роки існування обєднаної Югославії дали докази повної своєї нездібности: розумно кермувати державою, й не розвязали ніодної внутрішньої проблеми тієї держави, — ось вони стали гробокопателями своєї нації й перейдуть до історії як ті, що в своїй легкодушності самі свою державу загирили. Не виправдає теж історія всіх інших сербських патріотів, що все те бачили й розуміли, а проте — були, чи затрусливі, чи завигідні, чи просто безхарактерні й цій роботі своїх політичних „махнівців" не поставили краю. Бо історія карає за невідповідальні вчинки проводу нації — її саму так, якби вона їх допустилася. Історія є жорстока, але справедлива. Кожна нація має такий провід, на який заслуговує. І мусить, мусить за нього повною ціною платити.

——o——

РОМАН ГУЧВАНОВИЧ

Берлінський Великдень 1941

РЕПОРТАЖ.

Берлін, половина квітня 1941.

Цей Великдень не має в собі нічого з наших, розспіваних і розмолених, найсвітліших свят. Не чути в ньому такої яснососняшної споконвічної радости, яка шумить під церквами Холмщини й Лемківщини в великодне пообідця; не видно писанкових красок, нема відкривання глибин серця під могутні звуки церковного, воскресного канону. Німецький Великдень — суворий і спокійний, тихий і щоденний, без дзвонів і без того всього, що так сильно тягне до своїх з далекої чужини. Ці свята, які в нас переплітаються з весною і співом, з гимном воскресення на заквітчаних могилах провідної неділі, може найдивніше виглядають в самому Берліні, найбільшому і найбільш безособовому місті і столиці сучасної Німеччини.

Такий вже характер цього міста. Не змінить його спокою і його дивної „байдужности" навіть лявіна вісток, які з часописних сторінок і з радієвих гучномовців заливають місто, повідомляючи про нові перемоги на фронті. Берлін не вміє хвилюватись і радіти, не вміє імпульсивно виявляти гострих рис і почувань. Здисциплінований і мочазний, сузорий формою архітектури, святкує свій великий Великдень без патосу і дзвонів, як звичайну неділю; з відкритими ресторанами і барами, з незміненим рухом трамваїв, з такими самими, як щодня, стравами і такими ж шипучими кухлями пива.

Ще найбільше святочного настрою відчувалося в Велику Пятницю, в яку від ранку, за традиційним звичаєм, завмер рух по крамницях і бюрах. Вулиці лежали в теплому весняному сонці; вітражами затемнених церковних нутрах латинського і евангелицького обряду неслися слова німецьких псаломів і пасійних молитов. Кожна німецька церква — неначе острів. З надвору непомітно біля неї ніякого руху; лише час до часу входять і виходять гуртки людей. Зате в середині — вдаряє масовість вірних. Глянете в ряди воскових лавок: всі тут — старі, молоді, інтелектуалісти в шклах, старшини в уніформах, поліцисти, пані з дітьми і службою, купці, воясцтво, заможне міщанство. Голос пасторів лунає суворо й урочисто, високими альтами співають жінки з чорних молитовників, якимсь особливим настроєм віє від цієї суворої й сухої німецької молитви.

В Велику Суботу йшов безперервний дощ, так що пішеходи почорніли парасолями. Найцікавіші обсервації можна було того дня робити по типових берлінських склепах. В кожному із них довженька черга: жінки і панове, дівчата і старшини, всі разом терпеливо чекають свого часу. У Берліні, як і в цілій Німеччині все, як відомо зраціоналізоване, на картки, розподілено з найбільшою і найдоцільнішою точністю; тому й на Великдень не можна було робити традиційних багатих покупок. А все ж передсвяточний продажний рух був значний. Кожний міг купити порцію масла, сира, святочного печива і „аж девять" яєць! Можливо, така сума не заімпонує українським господиням, які до самої „баби" мають звичай вибивати по кількадесять жовтків; хайже вони подумають, що Берлін має чотири міліони мешканців і помноження цієї суми цифрою великодньої писанки дає імпонуюче число двадцяти міліонів яєць та переконує про доцільність

Роман Купчинський

І там і тут...

І там і тут хмарки біжать,
Сміється вітер молодий,
Зелено руняться збіжа
І наливаються сади.

І там і тут ліси шумлять,
Весна клекоче в грудях рік,
Встає невиспана земля
І сипле іскри зпід повік.

І там і тут малює став
Далекі заграви пожеж.
І шепчуть спрагнені уста:
„Христос воскрес!" Невже? Невжеж?!

———

МИХАЙЛО ОСТРОВЕРХА

Великдень над Стрипою

1916—1941.

Братству — присвячую!

В небесних просторах і в наших грудях пружилася блакить. У небесах і в наших серцях палало сонце. Степами Стрипи, молодечо і без стриму, котився буйний та весняний вітер і наша молодість.

Від села Соснова широко в сонці зідхав степ. Ген у далях ясніло і мерехтіло село Заздрість, а ще дальше Настасів.

Наш полк, УСС, стояв у селі Сосневі. З важкою зимою й бої були притихли. Інколи, тут-там, тріскотіли кулемети та падали рідкі стріли далекострільних гармат.

Так — до весни.

А прийшла вона, весна прудка і непогамована, химерна і сонішна, то спалила сніги, розкрила до сонця пахучий подільський чорнозем, оживила таємний степ.

І Великдень надходив.

Уже від страсного понеділка ходили стрільці у стодолу біля полкової управи й там о. Іжак нас сповідав: у цій преходолній, просторій стодолі, де пахло подільською пшеницею, де було завсіди чистенько, до стеблини позамітано, — була полкова каплиця.

У святу Велику Суботу заметушилось січове братство. Чистили кріси, поправляли одежу, чистили її, прали білля, замітали подвір'я й токи в огородах хат, в яких ми роями стояли. А небесами йшло широке сонце, що раділо так, як і ми.

Великдень! Ранком прокинулось братство. Загомоніло село. Відгомін святочної радости, дзенькіт баґнетів при поясі й швидка хода всіх на збірку. Сотнями уставились, кожна сотня у свому районі, сотнями відійшли на просторий майдан. І тут рівними рядами уставився увесь полк. Перед фронтом полку стояв престіл. Перед престолом стояв полковник зі своїм штабом із курінними та сотенними. Почалась Служба Божа. Великодні гимни грала дута орхестра, під орудою Михайла Гайворонського. На переміну співав стрілецький хор під орудою Левка Лепкого.

„Христос воскрес!"

Котилась, леготом вітру стелилась воскресна пісня очеретами, попри Хатки, попід Соколів і в широкому степі сходила, молодими травами зеленіла. Аж блакить на небосхилах, навшпиньки ставала, пісні прислухувалась.

По Службі Божій, по проповіді о. Іжака, по промові нашого полковника, полк розійшовсь по селу, по кватирях. У кожній хаті свята Пасха: співи, сміхи, туга, жарти — усе з воскресною піснею і з сонцем спліталось. Панько Чортоломний бігав від роя до роя і з усіми яйцем діливсь. За ним Дмитро Григорук гнав і кричав:

— Паньку! Та ти всі сотенні яйця вибиси!

А Панько реготався, аж степ тремтів і колихався. За ним Тимочко, тримаючи на бедрах руки по козацьки, сміхом заливавсь.

Біля хати, що в ній стояв наш рій, на тоці розстелили ми солому. І гуртом сіли на ній, а хто вигідно розлігся. Поплили розмови: про рідну хату, про дівчину, про Великдень із ріднею. Один кінчив, інший зачинав оповідати.

Сонце плило і з весняним співом пташні слухало нас. Степ мовчав і весняним леготом мерехтів.

На всьому фронті тиша: ніодин стріл не впав.

Стільки літ проминуло. Згадаймо тих, що впали на полях слави, чи на сірому шляху щоденного життя. Згадаймо й один одного, що ще живемо.

З року на рік — меншає нас!...

Краків, квітень 1941 р.

Анатоль Курдидик

Апостоли

ЦЕ ВСЕ ЗА НАМИ ВЖЕ: ЮРБА,
ЩО ВИЄ, КРОВЮ ПЯНА
І ЖАХ ТОРТУРНОГО СТОВБА,
І НІЧ ЛЯЧНА НЕСТЯМНА.

ПИЛАТА ПРИСУД КАМЯНИЙ
І ТРИ ХРЕСТИ ШИРОКІ.
ЩЕ ДОСІ НАМ ПОЛОШАТЬ СНИ
ТВЕРДІ, ВОЯЦЬКІ КРОКИ.

І ОСЬ НА ГРОБІ Є ПЕЧАТЬ —
МІЦНА ОЗНАКА РИМУ.
ГОДИНИ ВТОМЛЕНО СТОЯТЬ,
ТО ЗНОВ, ЯК РІЧКА, РИНУТЬ.

БО ДЕ Ж НАМ СИЛА? ВАРТОВІ
БЛЕСТЯТЬ МЕЧАМИ ГРІЗНО.
І БЕТЬСЯ БОЛЕМ ГОЛОВИ
СТО СУМНІВІВ БОЛІЗНО.

СХОВАВШИСЬ ЗА ЗАСТАВИ СТІН,
НЕ ЗНАЄМО НІЧОГО.
САМІ РОЗПЯТІ НА ХРЕСТІ,
САМІ ПОДІБНІ БОГУ...

БРАТИ МОЇ! ЦЕ МИ — ВОНИ
НАПЕРЕДОДНІ ПАСХИ.
НАПЕРЕДОДНІ ДНЯ ВЕСНИ,
ДНЯ ВОСКРЕСЕННЯ КАЗКИ.

німецької ощадности. А щодо писанок: німці їх не знають і не прикрашують ними своїх великодніх столів, вживаючи крашанок і своїх „Остергазе", себто „великодніх зайчиків з цукру, або печива, за якими вже кілька тижнів розглядаються по виставах німецькі діти. Тепер також і ці „зайчики" підлягали обовязкові хлібних карток. Проворні батьки давали собі якось із тим раду.

Але були в Берліні також оригінальні писанки: по чисельних російських ресторанах і крамницях. Мені самому довелося з ними познайомитись: ранесенько, першого дня свят, з нормальною щоденною поштою, принесли мені пачку, яку з радістю почав розвивати товариш. Це знайома пані, дуже зацікавлена українськими справами, хотіла нам пригадати рідні сторони і прислала маленьку „пасочку" з „бабкою", чоколядками і „писанками", на яких виднів автентичний славянський напис „Христос Воскрес" побіч двох мініятурних малюнків: панорами „білокаменної Москви — матушки" і пишного, чорно-золотого... двуглавого орла"... Бідолашна, не зорієнтувалася ще досі, не вважаючи на зусилля мого засмученого приятеля, про різниці між двома народами на сході Европи, для яких двоголовий орел далеко не є символом ідиллі.

Каварні, великі забавові доми і касина були впродовж свят майже порожні. Берлінець любить святкувати свій Великдень дома. Щойно вечорами оживлялася затемнена вулиця. Саме від першого дня свят проголошено пересунення поліційної години з 11-ої на 12-ту і молодь радо використовує цей привілей, не маючи популярних танців. На свята подбали дбайливіші власники винарень і каварень про нові запаси доброго вина і доброго пива. Ніхто теж не нарікав на брак папіросок.

Великдень зачинає в Німеччині час прогульок за місто. Цими днями треба було добре в Берліні вважати на наколесників, які гуртами і парами, а навіть одинцем, найчастіше з казанами і цілим майном на наклунниках, виїжджали на стрічу весні за місто. Холод не дозволив чисельним аматорам веслярського спорту покинути мурів, але й вони вже готовляться на блакитні від свіжого неба плеса берлінських озер. В дивно і контрастово спокійний настрій теперішніх великодніх берлінських свят вплелася гострим дисонансом ніч з минулої середи на четвер, коли то, як вже загально відомо, англійські летуни, по довшій перерві, зявилися в сяйві срібної місячної ночі над столичним містом і скинули пачку бомб. Англійське радіо намагалося, як по-домляє великодня німецька преса, зробити з цього налету „великий погром" в намірі, зрозуміло, відвернути увагу світа від дійсно великих подій на Балканах і в Африці, де так славно воює молодий німецький ґенерал Ромель. На ділі, сліди англійського налету не такі вже великі. Ще в суботу спішили на Унтер ден Лінден тисячі цікавих сглянути варварства сучасної війни, яка нищить архитвори поколінь і століть. Але німецька орґанізація працює знаменито. — Заповіджені гостинні виступи італійської опери з Риму відбудуться і всі ці любимці мистецтва, які, за дивним тутешнім звичаєм, по три дні і три ночі стояли в черзі за білетами, не втратять нагоди насолоджуватися красою італійського співу і музики.

Так святкував Берлін своє залізне великодне свято найбільшої в своїй історії, залізної весни, в якій одні держави падають, а інші повстають. Висіла над ним дивна атмосфера епопеї, розтрубленої сурмами перемог.

Великодня писанка Українським Освітнім Товариствам

В українському народі здавен помітний гін орґанізуватися у своїх культурно - освітніх товариствах. Явище це таке для нас прикметне, що нема сьогодні такої української громади, яка не мала б свого освітнього товариства. В особливо сумних часах горнеться народ до просвіти, як до єдиного джерела сили й витривалости. Освітні товариства вже так тісно споєні з нашими громадами, що без них у громаді, як без церкви. Вони ввійшли в українську традицію і без них сьогодні важко уявити собі добре зорґанізовану та свідому нашу місцевість.

Після розвалу польської держави ті українці, що знайшлися в границях Ґен. Ґубернаторства, мусіли створювати собі нові форми суспільно-національного життя. Скрізь, де не погасла ще бодай іскорка українського самопочуття, там виростає нова оранізація — Українські Освітні Товариства. По всіх місцевинах Лемківщини з Надсянням і Холмщини з Підляшшям родиться нове життя. Треба тільки посилити серед нашого громадянства акцію обєднати в УОТ якнайбільше повновартних і діяльних членів. В домівці УОТ мусять усі його члени знайти поміч і розвагу, тут мають набиратися сили до життєвої боротьби.

За кілька днів святкуватимемо великий празник Христового Воскресення, Свято перемоги Правди. Проводи УОТ-ств вітатимуть своїх членів радісним привітом, „Христос Воскрес!" Цей привіт повинні переслати УОТ своїм членам не тільки від Проводів, але також від Проводів своїх Українських Допомогових Комітетів і Делеґатур та від Українського Центрального Комітету. Із тією метою УЦК пересилає свої святкові карточки, що їх кожне УОТ відбере перед святами в свому УДК ,або Делеґатурі. І ми віримо, що добрим староукраїнським звичаєм, — кожна хата, кожний чоловік і жінка, хлопець і дівчина відгукнуться на цей привіт і водарує від себе писанку для товариства на розбудову нашого культурно-національного життя! Це будуть наші найкращі бажання!

ВІДДІЛ КУЛЬТУРНОЇ ПРАЦІ
УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМІТЕТУ.

Зберігаймо народні звичаї

Вже нераз писалося на сторінках нашого часопису про народні звичаї, про цих наявних свідків нашої прадавнини й культурних надбань. Наші звичаї — це невичерпна криниця багатства душі народу, цілющий лік у хвилинах його зневіри чи упадку.

Буває, що затрачується ноша, затрачується мова — залишаються лише давні звичаї, що заціліли і вони, немов цей здоровий корінь, дають змогу знову відрости паросткам національної свідомости. Буває і навпаки: заціліє мова, збережеться й ноша та пропадуть під чужим впливом звичаї. І це початок лиха, що викривлює душу народу, який затрачує згодом свою подобу, викривлює своє лице.

І тому треба заздалегідь протиділати такому явищу, рятуючи те, що вдасться врятувати, або наново відродити те, що вже пропало.

Приходить Свято Воскресення, Свято Великодня, Свято Весни! Зокрема тут на етноґрафічних межах нашої території трапляється добра нагода взятися за це діло, бо саме тут є чимало тих сіл, де вже звелися або до решти зводяться ці прадавні звичаї. Їх треба би привернути, відродити, або й наново завести.

До цього покликане наше ідейне вчительство, освітні працівники та інтеліґенти. Вони повинні звернути увагу на ці всі великодні звичаї, на ці гагілки, веснянки та весняні ігри. До цього можуть користуватись хоч би музичними збірниками (Великий Співаник Черв. Калини, Збірник Колесси — 40 пісень і т. д.). Цікавий також збірничок Бариляка з поясненнями як виводити веснянки, гагілки та інші хороводи.

Поруч гагілок, до великодніх звичаїв належать і т. зв. писанки (крашанки, галунки). Кожна околиця має для них свої окремі взори, своє окреме мистецьке оформлення. Тут цікаво, який найти підхід — якщо по тих селах, де вже цей звичай затратився, наново треба його завести, чи привернути. Є дві можливості: або дошукуватись давніх зразків з тієї самої околиці, або впровадити якісь найкращі вже відомі писанкові мотиви з інших околиць.

Та як би воно не було, справа зберігання народніх звичаїв немаловажна і саме при нагоді кожних свят треба би над нею не лише призадуматись, але й присвятити їй свою окрему увагу.

—o—

Війна на південному Сході

До поміщеної повище мапки балканського півострову подаємо декілька інформацій про оба балканські краї, які Англія втягнула у війну, та декілька пояснень про дотеперішні військові операції.

Королівство Югославія займало територію кругло чверть міліона квадратових кільометрів з 15½ міліона населення. Впродовж останнього тридцятиліття простір Югославії майже пятикратно побільшився, бо ще перед балканськими війнами Сербія мала заледви 50.000 кв. кл. з 2.5 міл. населення, а перед світовою війною нецілих 100.000 кв. кл. з 4-ома міл. населення.

80% населення дотеперішньої Югославії становили серби, хорвати і словінці, з чого на сербів та македонців припадало 6 міл., на хорватів 4 міл., а кругло 1,200.000 на словінців. Решту населення становили німці, альбанці, мадяри (по ½ міліона), румуни (140.000), українці (около 60.000) та жиди (около 70.000).

Югославія — край здебільша гористий, з доволі слабо розвиненою комунікаційною сіткою.

Королівство Греція (враз з Кретою та іншими островами) займає простір кругло 130.000 кв. км. з 7,200.000 населення. Греція належить також до тих балканських держав, які від часу т. зв. балканських воєн постійно по кожній війні побільшували свою територію коштом інших балканських країн. Від часу балканських воєн територія Греції подвоїлася, бо перед балканськими війнами мала Греція ледви 65.000 кв. км. з 2½ міл. населення, а перед світовою війною 116.000 кв. км. з 4,250.000 населення.

Під національним оглядом Греція є доволі однородним краєм, бо округло 80% населення становлять греки. Більшими територіяльними меншинами є на півночі болгари, македонці та альбанці. Турків є коло 130.000, а жидів понад 70 000.

Край це майже виключно гористий, важко приступний, з численними морськими заливами та з дуже слабо розвиненою комунікаційною сіткою.

В неділю, 6-го квітня, ранком розпочалася воєнна акція німецької армії проти Югославії та проти англійської армії в Греції. Перші удари німецької армії пішли з полуднево-західньої Болгарії в двох напрямах на захід через сербську Македонію в напрямі Альбанії і на полудне — в напрмі Еґейського моря, докладніше — в напрямі Солуня (Сальонік). Удар армії полевого маршала Лішта в напрямі м. Скопле (Іскіп) довів уже в третьому дні до переправи понад ріку Вардар, а в шостому до сполуки біля охридського озера з італійською армією з Альбанії; удар знову на полудне проломав дуже сильну, на гірських шпилях побудовану, оборонну лінію грецьких військ, т. зв. лінію Метаксаса, та довів уже в четвертому дні ранком до обсади м. Солуня.

Опраці в Македонії перерішили у великій мір вислід дальшої воєнної акції в Югославії, бо вже в перших днях війни на полудневому сході відтяла німецька армія югославянські війська від грецько-англійських та замкнула решту сербської армії в північній Югославії.

Майже рівночасно рушили також з північно-західньої Болгарії панцирні відділи армейської ґрупи ген.-полковника Кляйста в напрямі головного міста південно-східньої Сербії Нішу й після розбиття кількох югославянських дивізій враз з відділами північної ґрупи, що йшли через Банат, займають 7-го дня війни столицю Югославії — Білгород.

Дещо пізніше розпочалася акція німецької армії, що ввійшла зі Стирії до Словенії, і похід також тої армії увінчався дуже скоро поважними успіхами. Заняття Загребу, захоплення в полон 12.000 мужви, 300 старшин та 22 югославянських ґенералів було вислідом перших воєнних операцій тої армії.

Слід ще згадати, що в полудново-західній Словенії йшли вперед також італійські частини, а мадярські війська ввійшли в Бачку та зайняли югославянську територію між Дунаєм і Тисою.

Не зважаючи на важкий гірський терен, перший тиждень війни на Балкані вже властиво перерішив її вислід.

Д-р Л. М.

Вістки зі світу

Великий налет на Лондон

БЕРЛІН, 17. IV. — Головне Командування Збройних Сил подає в надзвичайному повідомленні:

У відплату за налети британської повітряної фльоти на історичні памятки й мистецькі обекти Б е р л і н а вночі з 9. на 10. н. м. — німецьке летунство перевело пятигодинні безперервні атаки на столицю Англії Л о н д о н. Збомбардовано портові уладження, промислові й військові обекти.

——o——

Мальвина з Тустановських
СКОПЛЯК
вдова по управителеві школи в Завишні біля Сокаля померла 13. квітня 1941 р. в Кракові в 85 році трудящого життя. В. Ій П.

Рідня.

Повний розвал сербської армії

БЕРЛІН, 17. IV. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Останки сербської армії розпадаються щораз більше. Німецькі змоторизовані війська дійшли аж до Сараєва та зайняли місто. Тисячі сербів кидають зброю, число полонених та воєнної здобичі збільшується з кожною годиною. Німецьке летунство бомбардувало залізничі обекти та військові бази в південній Герцеґовині та одну морську базу над Адрийським морем. Боєві спадні літаки поцілили бомбами великий озброєний транспортовий корабель біля дальматійського побережжя. Ворожий корабель зупинився похилений на хвилях, інший великий торговельний корабель ушкодили біля острова Брацца. Вогонь скорострілів знищив один водолітак.

У Греції швидкі змоторизовані відділи гостро атакують британські та грецькі війська і примусили їх до боротьби біля Олімпу і в горах на захід від того верха. На грецькому фронті ескадри воєнних спадних літаків заподіяли важкі втрати ворогові, що відступає на південь від Сервії. У летунських боях німецькі летуни зістрілили 3 британськ літаки та спричинили пожежу 17-ох ворожих літаків на грецьких летовищах. У порті Пірею німецькі бомби важко ушкодили 9 інших великих кораблів.

У північній Африці німці відбили атаку британських панцирних відділів на Солюм, що її супроводили воєнні кораблі.

Минулої ночі сильні ескадри німецьких боєвих літаків заатакували важний британський порт Белфест у Північній Ірляндії, який є центром засоблення та направи кораблів. Вже перші хвилі німецьких літаків вдатно збомбардували портові терени і заведення воєнного промислу в тому місті. Безліч розривних та запальних бомб спричинили великі пожежі в корабельних майстернях „Герленд" і „Вулф". Одночасно інші ескадри боєвих літаків заатакували з добрим висідом важні воєнні точки, передусім портові міста на східньому і південному побережжі Англії.

15. IV. ворог намагався вдень налітати на зайняті простори. Тоді і підчас атаки німецьких ловецьких літаків на британське південне побережжя, ворог втратив у летунських боях 6 ловецьких і одни боєвий літак. Німці не втратили ніодного літака. Вночі на 16. IV. ворог починав диверсійні атаки на надбережні терени північної Німеччини. Ворожі бомби спричинили тільки незначні матеріяльні шкоди. Артилерія фльоти зістрілила один ворожий літак.

У часі від 11—15. IV. ворог втратив 133 літаків та 4 загородні бальони. З того 24 літаки зістрілили в летунських боях, 11 збила протилетунська артилерія, 3 морська фльота, 97 літаків знищили на землі. В тому часі німці втратили 32 власні літаки.

Підпоручник Шуттрес з одного полку гірських стрільців вирізнився тим, що на чолі слабої стежі вдерся глибоко у ворожі становища захопив у полон команданта ворожої дивізії та кількох старшин, опісля він вернувся без втрати.

Надзвичайне повідомлення Головного Командування Німецьких Збройних Сил повідомляє додатково: Друга югославянська армія в Сараєві скапітулювала та склала зброю.

——o——

Марш італійців в Югославії

РИМ, 17. IV. — Головне Командування Італійської Армії подає:

В Югославії змоторизовані батави другої армії зломили ворожий опір і зайняли **Спліт** у віддалі 400 км від своїх вихідних баз. Відділи італійської воєнної сухопутньої фльоти разом з відділами сухопутньої армії й чорних сорочок далі обсаджують дальматинський архіпеляг і зайняли острів на північ від **Задару.**

На грецькому фронті італійські війська з терену озер посунулися до **Воюса.** Після завзятих боїв обсаджено **Ерсеке.** Похід відбувається далі. Летунство атакувало шляхи, батави вантажних самоходів і військові частини в поході. Заатаковано багато разів у спадних летах летовища в Подґоріці, Янїні, Праміті й Корфу. Спалено 10 літаків на землі, багато ушкоджено. В повітряних боях зістрілено 4 літаки, що згоріли. Пропав 1 італійський бомбовик. В околиці Корфу італ. літаки обстріляли скорострілами 2 кораблі по 3.000 тон, причому на одному з них вибухла пожежа.

Вночі на 15. IV. ескадри німецького летунського корпусу заатакували летовище в **Елевзіс** у Греції й кораблі у пристані, спричинили поважні шкоди, затопили один корабель містоти 6.000 тон і ушкодили 2 інші великі кораблі.

В **Північній Африці** йдуть далі бої біля **Солюму** й навколо твердині **Тобрук,** де ворог бороніться завзято маючи підтримку воєнної фльоти. Німецькі й італійські літаки безупину атакують твердиню Тобрук і ворожі кораблі у пристані. В повітряних боях зістрілено 5 ворожих літаків. Пропали 2 італ. літаки.

У східній частині **Середземного моря** летунство заатакувало ворожі кораблі під охороною, затопили **один великий корабель** містоти 15.000 тон, важко ушкодили два дальші кораблі. Одна летунська ескадра заатакувала у спадному леті летовища в **Іракліоні** на Креті, притому спалено 2 ворожі бомбовики. Пропав 1 італ. літак.

У Східній Африці італійські летунські ескадри обстрілювали скорострілами й обкидали **розривними бомбами батави вантажних самоходів на відтинку Десіє.**

Софія стежить за поведінкою Туреччини

СОФІЯ, 17. IV. — Політичні круги болгарської столиці стежать з особливою увагою за поведінкою Туреччини. Турки евакували Царгород і Тракію. Турецький ґенеральний штаб переводить розмови з англійською місією в Анкарі. Англійці пояснюють це як перші оборонні засоби Туреччини проти якогось можливого нападу. Але, як подає півурядовий болгарський щоденник „Днесь" з Царгороду, це не є становище ані турецького уряду, ані турецького громадянства. Поважні обсерватори — пише болгарський часопис — так зясовують становище Туреччини до війни в Югославії і Греції:

„Без сумніву, засоби, що їх ввели турки з Тракії — це оборонні засоби але такі засоби ввела Туреччина вже перед вибухом війни на Балкані і то ще в більших розмірах. Дальше можна оцінювати розмови турецького ґенерального штабу з англійськими старшинами як такі, що не зобовязують"

——o——

АНҐЛІЙЦІ ВИВЕЗЛИ ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛІВСЬКИЙ СКАРБ

РИМ, 17. IV. — Як довідується „Джорнале д'Італія" з Баґдаду, до Олександрії прилетів літак типу „Сандерленд" з залізними скринями, в яких був грецький королівський скарб. Транспорт мав сильну охорону.

——o——

ПОВАЖНА НЕБЕЗПЕКА ЗАГРОЖУЄ СУЕЗЬКОМУ КАНАЛОВІ.

ЖЕНЕВА, 17. IV. — У Каїрі не є тайною, що в наступі німецько-італійських військ на границю Єгипту вживають найновіших воєнних засобів. Крім того в Каїрі розуміють, що той наступ поважно загрожує Єгиптові та Суезькому Каналові. Цю вістку „Трібін де Льозан" повторив англійський щоденник „Ексчейнерт Телеґреф".

——o——

БОЛГАРІЯ ЗІРВАЛА З ЮГОСЛАВІЄЮ.

СОФІЯ, 17. IV. — Болгарія зірвала дипльоматичні взаємини з Югославією 15. IV. тому, бо: 1) югославянські війська нападали на прикордонні болгарські стежі; 2) югославянські летуни бомбардували Софію й інші болгарські міста, де вбили переважно жінок і дітей; 3) члени югославянського посольства в Софії вдержували близькі взаємини з революціонерами, що підготовляли переворот у Болгарії, поширювали революційні летючки, друковані в Югославії. Вістку про зірвання взаємин з Югославією прийняли в Болгарії з вдоволенням.

——o——

ҐЕН. СІМОВІЧ УТІК ДО АТЕН

РИМ, 17. IV. — Італійський щоденник „Джорнале д'Італія" повідомляє з Анкари, що **ґен. Сімовіч утік до Атен.** У вівторок прилетіли до Анкари відпоручники югославянського уряду. Кажуть, що вони мають приготовити втечу югославянського двору й уряду до Анкари.

——o——

— У ХВИЛИНАХ РАДІСНОГО СВЯТА ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ памятаймо про Фонд Допомоги Українському Студентству. У Свята Христового Воскресення усі Отці Парохи пригадають вірним про обовязок громадянства супроти студентства і жертвують одну тацу на ДоФУС. Теж побажані самочинні приватні збірки і святочні пожертви від поодиноких осіб, які просимо слати залученим чеком Українбанку з допискою УЦК. — Студ. Фонд.

— ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА МІСТА КРАКОВА — У СПРАВІ ЗБІРКОВОЇ АКЦІЇ. По думці розпорядку Провідника Українського Центрального Комітету у „Вістнику Українського Центрального Комітету" ч. 6, з дня 15. III. 1941 в справі збірок — УДК у Кракові подає до відома громадянству, що кожна збірка на публичному місці, включно зі збірками під церквою і на окремих листах, мусить бути зголошена, зареєстрована, та мати письменний дозвіл від УДК. Кожний зі збірщиків мусить мати о к р е м у виказку видану УДК, що управнить його до переведення названої збірки. Всякі інші збірки, що не будуть мати письменного дозволу УДК, будуть безправними, а збірщики, що не викажуться окремими виказками УДК, — роблять це безправно. Тому просимо Громадянство домагатися від збірщиків названих виказок і таким чином перебрати контролю над власними складками. — УДК — Краків.

Новинки

КАЛЄНДАР

КВІТЕНЬ.

20. Неділя. Світле Воскресення Госп.
21. Світлий Понеділок.
22. Світлий Второк.
23. *Середа — мч. Терентія.*

З НАГОДИ СВІТЛОГО ПРАЗНИКА ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ВСЬОГО НАЙКРАЩОГО БАЖАЄ ВСІМ СВОЇМ СПІВРОБІТНИКАМ, КОРЕСПОНДЕНТАМ, ЧИТАЧАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ У КРАЮ ТА ЗАКОРДОНОМ — РЕДАКЦІЯ „КРАКІВСЬКИХ ВІСТЕЙ".

— ЗІ СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ ВОСКРЕСЕННЯ бажає Веселих Свят Вуйкам з Рідною, Приятелям і Знайомим у краю та закордоном — РЕД. М. ХОМЯК.

— РІДНІ, Приятелям і Знайомим — Веселих Свят бажають БОГДАН І ЛЕВ ЛЕПКІ ЗІ ВСІЄЮ СІМІЄЮ.

— З НАГОДИ СВІТЛОГО ПРАЗНИКА ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО — Українське Видавництво у Кракові склало 1000 зол. на фонд допомоги українському студентству.

— ВСІХ ВП. АВТОРІВ ,яких статті, передані нам і переслані до цього великоднього числа, не ввійшли з чисто технічних причин, просимо вибачити нам. Їх статті (яких є ціла низка!) ввійдуть до найближчих чисел нашого часопису, здебільша у формі великих фейлетонів.

— НАЙБЛИЖЧЕ ЧИСЛО НАШОГО ЩОДЕННИКА ПОЯВИТЬСЯ В СЕРЕДУ, 23. КВІТНЯ.

— ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ СТРАСТНИХ І ВЕЛИКОДНИХ у гр. кат. парохіяльній церкві в Кракові. 18. IV. Велика Пятниця: год. 8. Царські часи, год. 10: Вечірня, Положення плащениці. Виставлення Найсв. Тайн цілий день. Пополудні: год. 17: Єрусалимська Утреня, год. 19: Страстні Псальми, год. 20: Благословення Найсв. Тайнами. 19. IV. Велика Субота: Год. 8: Виставлення Найсв. Тайн, год. 9: Служба Божа співана з вечірнею. Пополудні: год. 13—17: Свячення пасок по домах (на попереднє запрошення), год. 17: I Свячення пасок у церкві, год. 19: II Свячення пасок у церкві, вення Найсв. Тайнами. — 20. IV. Світле Воскре год. 20: Містополунощниця (Надгробне). Благословення: Год. 6: Воскресна Утреня (Резурекція). Від год. 8 що пів години читані Служби Божі, год. 10: Служба Божа співана, год. 16: Вечірня. — 21. IV. Світлий Понеділок: Год. 6, 7, 8, 9 і 12 Служби Божі читані, год. 10: Служба Божа співана, Проповідь, год. 16: Вечірня. — 22. IV. Світлий Второк: Всі Богослуження, як попереднього дня.

— ПИСАНКА ХВОРИМ І ІНВАЛІДАМ. Наближаються Свята Христового Воскресення. У кожній, навіть найбіднішій, українській хаті в цей празник найдеться паска й свячене. Тільки ті, що без рідні, приковані до шпитальних ліжок будуть лиш у споминах переживати це велике, сімейне свято. Сьогодні, залишені всіми, допивати-муть у самоті свою чашу терпіння. Осолодити їм це терпіння; створити їм хочби маленький міраж їх минулих, проведених із сімією свят — є нашим громадянським обовязком. Кожна українська сімия м. Кракова зложить від щирого серця оцим хворим і інвалідам малий сьяточний дарунок у виді чито печива, мяса чи може й грошей у канцелярії УДК (Суспільна Опіка) в Кракові. Так дамо доказ, що всіх нас лучить одно, що ми думаємо про них і не дамо їм загибати. Пожертви складати в Суспільній Опіці УДК (вул. Льоретанська 18) в великодну суботу 19. квітня в год. 9—12 перед полуднем. — УДК КРАКІВ, Суспільна Опіка.

— ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ У СТРАСТНОМУ ТИЖНІ Й ПІДЧАС ВЕЛИКОДНЯ В ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ В КРАКОВІ. У Страстний Четвер в 8-ї йгод. рано Літургія Василія Великого і в 19-ій год. Страсти. — В пятницю в год. 8. рано Царські Години і в год. 14. винос Плащениці. — В суботу в 6. рано Утреня і Літургія, а в год. 18-ій посвячення пасок і Діяння. — В Великодню Неділю в год. 5.30 рано світла Утреня і іЛтургія, в год. 16-ій Вечірня. — В понеділок в 9-ій год. Утреня і в 10-ій Літургія. В год. 18-ій Вечірня. — У вівторок той сам порядок, що в понеділок.

— ПИСАНКА НА У. О. Т. Шануючи довголітню традицію — кожний свідомий українець зложить з нагоди Свят Великодня жертву на УОТ. Збірки у Кракові відбудуться при обох українських парохіяльних церквах 20, 21 і 27. квітня 1941. — УДК — КРАКІВ.

— ВЕЛИКОДНЕ ЧИСЛО „МАЛИХ ДРУЗІВ", за квітень 1941 р., багато ілюстроване, з дуже цікавим змістом, повинно бути в руках кожної української дитини. Про це повинні подбати всі українські батьки і матері!

— ВЕЛИКОДНЕ ЧИСЛО „ІЛЮСТРОВАНИХ ВІСТЕЙ", незвичайно живо й цікаво зредаговане, повинно бути на столі в кожному українському домі.

Малий фейлетон

От так собі...

Семен Галунка, ходяча доброта. Ніде не мешкає, не столується, а загалом жиє як справжній богеміст, без зайняття і адреси.

Та за це його всі знають, Галунку, ходячу доброту — людину зі серцем, культурою та незвичайною товариською огладою.

— О, пан Галунка! — стрічають його знайомі. — Чому не заходите до нас, ми так стужилися за вами?

А Галунка протекційно відповідає:

— Зайду, обовязкову зайду, тільки часу не мав...

Це звичайний викрут пана Галунки. Бо він не до кожної хати заходить радо, зокрема як що не має там гостеприємної атмосфери.

Вчра побачив я Галунку під консумом і здивувався.

— А ви, що тут — питаю. — Може кухню самі вже провадите?

— Де там, цитрину купую.

— Цитрину? На віщо вам цитрина?

— Потребую вітамінів »Ц«...

— Чому »Ц« а не »Д« і чому вітамінів, коли ви такі життерадісні?

— Був, а не є. Часи не ті і люди...

— Як то? До людей зневірились, перестали може й бувати?

— Не перестав, але перестану...

— Чому?

Махнув рукою.

— Багацько казати. От роскажу вам одну пригоду, то й самі зрозумієте...

І він почав.

— Минулої суботи, перед латинським Великоднем, йду я тією самою вулицею і стрічаю одну знайому. Це поважна добродійка колись дуже гостинна і має гарну доню. Бачу несе дві велитенські торби у руках — аж згинається. — Дозвольте — кажу — пані добродійко, помогти вам...

— Будь ласка...

І я несу. Тягар, що не дай Бог. А самі ласощі, аж у носі лоскоче! І краяна ковбаса і вудженка і бочок, сири, сирки, бриндзі — всяка всячина.

Починаємо балакати. Давно не бачились. Вона зуг на ріккеравсвайс. Привезла гроша не маленько і картки має подвійні та ще й усякі цушуси. Несу я цей тягар і довідуюсь, що ладиться до свят, латинським, зогляду на цей ріккеравсвайс та загалом...

— Заходьте, каже, поговоримо про давні часи, буду дуже рада...

Заніс я те все аж під хату мало рук собі не зірвав, притому налоскотався запахом, що нісся від цих торб і весь час дратував мої нерви.

Пращаючись кажу:

— Зайду. Обовязково зайду і... вже заздалегідь розновував мрії.

— Як це мудро — думаю — подвійні свята. Ці і ті: на ріккеравсвайс і наші. Інакше не всилі всіх хат обходити, а прогаяти шкода...

Два дні майже не їв, щоб відбити собі у неділю.

Прийшов. Дзвоню:

...Цілую ручки! Христос Воскресе, пані добродійко.

— Воістину... Дуже рада — відповідає — будь ласка, заходьте...

Сіли ми, говоримо. Спершу я, потім пані дому. Всячину говоримо, довго говоримо, а тут голод не дає спокою.

Позираю на годинник...

— Пізно вже — кажу.

— Ну, не дуже — відповідає добродійка, — так приємно, посидьте і починає на ново:

— ...То бачите бувало в нас петенетові баби, що ті за клопіт був із ними. Шість баб, до кожної по три копі жовтків. А скільки тортів!

— Я за тортами, так би сказати менше, але от вепрова правдива ковбаса, а шинка...

— А поросятко з хроном у зубах, правда, що це за роскіш... Мені траплялось купити таке поросятко, бо з грошем в мене і тепер не скупо, але прогаяла...

— Так, так, пані добродійко, — підсуваю свої задні думки — тепер чоловік як зість якого не будь фляка то вже в семім небі...

— Правда, змінилися часи, але не мож нарікати. Тільки ця туга. Пригадуєте собі, як колись?...

Пригадую...

— Ці бузьки на стайні. Як розклекоталися, як розрахкалися у ставку жаби. Не знать, що з ними?

— З ким' з бузьками чи жабами?

— І з бузьками і з жабами...

В цім менті задзвонив дзвінок. Увійшла доня.

Я відітхнув. Певно на неї доводилось ждати, а може це вона має подати до столу. І я на кожній її порух у другій комнаті, на кожний джеленкіт ложки чи тарілки здрігався.

Та хвилі минали, доня мабуть кінчила спізнену вечеру і врешті облизуючись вийшла.

— Ну, як видалася вам вона? — питала пані дому. — Виросла, не правдаж?...

— *Так... І я знову подивився на годинник.*

— *Ви дивитесь, що пізно прийшла. От клопоти Тяжко впильнувати, а питайте, де була, то вам скаже, що була з Ківцем то з Рівцем, то з Нівцем і визнатись не годен. Коби то вже раз скінчилося*

— Скінчиться! — і я таки не витримав, встав попращався і вийшов, бо було по 12-ій вночі.

— А на ці свята куди вибіраетесь?

— Може нікуди. От цитрину вже купив, ще куплю таблетку вітаміни та й вистарчить...

ЛЕЛЕ.

—o—

— ПОДЯКА. Високоповажному дир. д-р Кучерові і Вельмишановним докторам: Копачеві, Ленцеві, Павлишинові і Прокоповичеві в Холмі складаю сердечну подяку за безкорисну, дбайливу, лікарську поміч у часі тяжкої недуги. — Проф. д-р М. Кордуба.

— ПРАВИЛЬНА НАУКА в Українській гімназії в Ярославі починається у четвер, дня 24. IV. 1941 р. — Дирекція.

— ВОСКРЕСЕННЯ — церковно-релігійний часопис ч. 1, Краків, 15. квітня 1941. Ст. 16. — Зміст: Слово до читача, Св. Євангеліє на Воскресення Христове; Поучительне Слово Йоана Золотоустого; Наша ціль — Редакція; Х: Христове Вескресення — джерело повсякчасної радости; Володимир Кучабський: Дзвони дзвонять в Україні...; Єромонах Йоан, студит: Благовіщення; Х: „Душе моя, устань, чого спиш?"; Х: Свячення пасок; Церковно-релігійні справи.

— ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ „УКРАЇНСЬКИЙ КОНСУМ", кооп. з відп. уділами в Кракові відбудуться в неділю 27. квітня 1941 в год. 3. по пол. (15-тій) в салі УДК в Кракові при вул. Льоретанській 18, з таким порядком нарад: 1. Відкриття Зборів. 2. Відчитання протоколу з основуючих загальних зборів. 3. Звідомлення з ревізії, переведеної Союзом Рільничих і Зарібково-Господарських Кооператив у Кракові. 4. Звідомлення Дирекції з діяльности за 1940 рік. 5. Затвердження білянсу за 1940 рік та уділення абсолюторії Надзірній Раді й Управі за 1940 рік. 6. Розділ білянсової надвишки. 7. Затвердження прелімінаря буджету на 1941 рік. 8. Зміна § 14. статуту Кооперативи. 9. Вибір 2-ох членів Надзірної Ради. 10. Внески й запити. Білянс Кооперативи виложений до перегляду членів в домівці Кооперативи при вул. Гродській ч. 32, I. поверх, м. 20, в урядових годинах від 9—12 і 15—18. За Надзірну Раду кооп. „Український Консум" у Кракові: Іван Кузів, голова, Михайло Хомяк, секретар. (1—3)

— УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ У БЕРЛІНІ. В перший день українського Великодня дня 20. квітня в Берліні в салі Бетовена при Кетенерштрассе 32, в годині 18-ій відбудеться концерт Українського Хору під проводом Василя Осташевського. У програмі українські народні пісні (історичні, козацькі, чумацькі, бурлацькі, лірницькі ,побутові, обрядові, коломийки) в укладі: Лисенка, Стеценка, Леонтовича, Ф. Колесси, Кошиця, Котка і інших. Білети в ціні від 1 до 3 марки набувати раніше в Централі УНО, Саарляндштрассе 54, II, а в дні концерту при касі від год. 4 пополудні.

— НА ПИСАНКУ ХВОРИМ ДРУЗЯМ зложив 50 зол. Володимир Майкут, Краків.

—o—

Українським Владикам, усім Головам і Референтам та Співробітникам УДК, як рівнож усім активним Українським Суспільним Діячам у краю і за кордоном, а також і цілому ідейному Українському Громадянству, складає з нагоди Христового Воскресення щироукраїнські побажання — **Український Центральний Комітет.**

З Христовим Воскресенням бажаю всім Співробітникам Українського Центрального Комітету, Допомогових Комітетів і Делегатур, Співробітникам „Українського Видавництва" та всіх Українських Установ, як теж усім моїм Рідним і Знайомим — багато сил і успіхів у праці для Загального Добра.
Володимир Кубійович.

З радісним святом Христового Воскресення бажаю всім Рідним по крові й Ідеї багато сил, життєрадісности та витревалости в праці для добра України. — **Василь Глібовицький.**

Рідні, Знайомим і Приятелям з нагоди Воскресення найщиріші побажання пересилає — **Інж. О. Бойдуник.**

Всім переселенцям із Бесарабії та Буковини, Друзям і Знайомим — Веселих Свят бажає **о. д-р М. Сопуляк**, Керманич Відділу Суспільної Опіки при УЦК.

Веселих і Щасливих Свят бажають Рідні й Знайомим — Хроновяти.

Товаришам Визвольних Змагань Веселих Свят. — За Центральну Секцію Допомоги Українським Комбатантам та Інвалідам: **М. Хроновят.**

З нагоди Христового Воскресення пересилають Рідні, Друзям і Знайомим найщиріші побажання всього кращого — **Уляна, Іван і Орест Зілинські.**

Рідні, Друзям і Знайомим бажають Веселих Свят — **Анастазія, Ігор і Іван Коцури.**

Рідні, Друзям і Знайомим побажання Веселих Свят пересилають — **Наталія, Богдан і Ігор Федів.**

Рідні і Всім моїм Любим Приятелям, Знайомим Веселих і Щасливих Свят Воскресення Христа, бажаю — **Петро Постолюк**, Краків, Райхсштрассе 34.

Рідні і всім моїм Приятелям і Знайомим у Горличчині, а зокрема добрим і гарним людям в Рапиці Руській на руки п. Михайла Кицея складаю щирі побажання Веселих Свят і доброго успіху в праці — **Чубатий Лев з родиною, Краків.**

Українській студіюючій молоді та всім її приятелям пересилає щиросердечний привіт — Христос Воскрес! — **о. д-р І. Гриньох**, академічний душпастир.

З Христовим Воскресенням КоДУС пересилає усім українським студентам щирі побажання Веселих Свят та найкращих успіхів у студіях!

СТУДЕНТСТВО пересилає через КоДУС Українському Громадянству гарячі побажання Веселих Свят!

З нагоди Воскресення Христового всім Друзям і Знайомим та всім однодумцям-абстинентам у Ген. Губернаторстві та на терені Великонімеччини бажає Веселих і Щасливих, цілому Українському Громадянству також тверезих Свят — **М-р Микола Ценко.** Гроші замість на алькоголь — даймо на поміч студентам!

Друзям-Приятелям, Гетьманцям особливо, пересилає Великодній привіт: Христос Воскрес! — **Вартоломій Євтимович.**

Великодні побажання пересилають усім Своякам, Приятелям і Знайомим у краю й за кордоном — **Роман, Ольга й Марта Голіяни** (Краків).

Христос Воскрес! З нагоди Христового Воскресення — Рідні та всім Знайомим усього найкращого бажають — **о. Савин, Олена, Іванна, Іван і Юрко Дурбаки (Краків).**

Рідні та Знайомим — із Христовим Воскресенням щирі побажання Веселих Свят пересилають **Олена й Лев Кокодинські.**

Приятелям і Знайомим бажаю Веселих Свят — **Маріян Козак** (Краків).

Приятелям і Знайомим за кордоном і в краю найсердечніші бажання з Пасхою засилає **М. Островерха.**

З нагоди празника Христового Воскресення бажаю Рідні, Знайомим і Приятелям щасливих свят — **Олександер Костик.**

Рідню й Земляків вітаємо радісним привітом „Христос Воскрес!" — **Олена й Д-р Володимир Бемки.**

Всій Родині, Друзям і Знайомим, зокрема членам УДК в Сідльці, бажаємо із святом Воскресення всього найкращого, — **Одарка, Дамян і Андрійчик Горняткевичі**, Краків, Сальваторська 4.

М-р Микола Крайчик, адвокат у Кракові, всім своякам, приятелям і знайомим сердечно бажає Веселих Свят!

Д-р Олександер Подолинський у Кракові всіх свояків, приятелів і знайомих вітає з великодніми баженнями „Христос Воскрес!".

Всім Рідним, Близьким і Знайомим Веселих Свят бажають **М. і Б. Романенчуки.**

Родині, Знайомим, бувшим Парохіянам „Христос Воскрес!" — **С. І. Гаврилишин.**

Друзям і Знайомим Щасливих Свят і всього доброго бажає — **Микола Денисюк.**

Рідні, Друзям і Знайомим бажання Веселих Свят засилають — **Ольга і Олег Вальчики**, Краків.

Всім Знайомим і Таборовикам бажання усього кращого пересилає — **Ганс Мозер.**

Всім Світливцям бажає „Доброго Світла" — **М. Заготовник.**

Мірському „Веселих Свят" бажає — **О. Байда** з „Українського Видавництва". Відозвися!

УОТ і Мішаному Хорові в Ярославі найщиріші святочні бажання складає кореспондент **Маринович Роман.**

Найщиріші побажання „Христос Воскрес" для Української Преси шле **Пресова Агенція з Перемишля.**

Дорогій Рідні тут і там, Приятелям, Друзям і Знайомим „Христос Воскрес" бажають **Теодозія і Роман Мариновичі**, Перемишль.

Рідні й усім Знайомим бажаємо Веселих Свят. — **Оля й Зенон Кузелі, Берлін.**

Товариші УСС, СС, Сірі, Херсонці — „Христос Воскрес!", — **Іван Пірус.**

Рідні, Знайомим, Приятелям сердечні бажання пересилають **М. С. Кузики.**

З Празником Воскресення Христового вітаємо Рідних, Приятелів та Знайомих і бажаємо всім усього кращого — **Ася, Ромуся і Іван Піруси**, Острови, Цукерфабрік, Крайс Кутно — Вартеґау.

Веселих Свят Рідні, Друзям і Знайомим бажає **Володимир Майкут**, Краків, Здрова 7.

З Паскою вітає Всіх Рідних, Друзів та Знайомих — **Інж. Роман Івасик, Сосновець.**

З нагоди Великодня пересилаю найщиріші побажання Рідним, Приятелям та Знайомим — **Михайло Геник-Березовський.**

Рідні й Приятелям — повне віри „Христос Воскрес" Воскресенням Христовим! — **Катря й Тома Кордуби** (Краків).

Рідні й Приятелям — повне віри „Христос Воскрес" — **Нона, Мелька й маленька Орися Бачинські, Краків.**

Усім Друзям і Знайомим бажаю Веселих Свят „Христос Воскрес" — **Кричун Степан**, Бжеще О/С.

Радісне „Христос Воскрес" — Рідні, Стриянам і всім Знайомим бажають — **Ірина та Володимир Островські**, Сянік, Огородова 2.

Батькові, Друзям і Знайомим з нагоди Воскресення Христового щирі побажання шле — **Терпливець Роман**, Краків.

Всім Знайомим, Рідні і Приятелям „Христос Воскрес" засилає — **Дарія і Павло Ґенґали**, Краків.

Рідні, Друзям та Знайомим Веселих Свят бажає — **Юрій Федорович**, Краків, Кремерівська 8, м. 5.

Веселих Свят Друзям та Знайомим бажають — **Ірина й Володимир Повзанюки.**

Христос Воскрес! Моїм б. Передплатникам „Нашого Лемка" й теперішнім Читачам „Тижневика Кр. Вісті" — бажаю Веселих Свят і кріпкого здоровля — **Юліян Б. Тарнович.**

Рідні, Знайомим і Клієнтам — Христос Воскрес! засилають — **С. і Гр. Клюк**, Краків.

Найдорожчим Родичам, Рідні, Приятелям шлють радісне Христос Воскрес! — **Маркіян, Марія, Богдан і Борис Лади**, Краків.

Святочні побажання „Веселих Свят" Рідні, Приятелям і Знайомим пересилають — **Ярема й Анна Зарицькі.**

Панству Романам з Дубрівки, к. Сянока і Своїй Рідні з нагоди Великодніх Свят засилає „Христос Воскрес!"— **М. ПОТЮХ, Краків.**

Всім, хто любить книжку, Веселих Свят бажає Українська Книгарня **„Д Е Ш Е В А К Н И Ж К А", Краків, Братська 9.**

Веселих та Щасливих Свят ВП. Медвідьким в Переворську, Гірнякам в Берліні та Кракові, Губіцькому Володимирові бажають — **Лік.-дент. Войнаровські.**

Рідні, Знайомим і Друзям Дрогобицької Землі засилає святочні поздоровлення Христос Воскрес! — **Роман Сасик, Краків**, Ринок 8, II пов.

З Христовим Воскресенням бажаю Проводові Філії УНО — Мінхен і всім його членам єдности, братства й згоди.
Франц Грабовий, Мінхен.

Із Світлим Празником Воскресення Христового бажаю Рідні і Знайомим, зокрема — безжурних Свят і всього найкращого — **Франц Грабовий, Мінхен.**

Друзі мої, Христос Воскрес!
Фотограф **Левко Янушевич,**
Берлін, Кепенік, Шневітхенштр. 43.

Веселих і здорових Свят з Воскресенням Христовим хворому Братові Зенонові в Криниці, в Санаторії „Наш Дім" щиро бажає — **Роман Кос.**

Рідню й Знайомих вітають українським „Христос Воскрес!"—**Субтельні з донечкою.**

Рідні і Знайомим бажають всього кращого з „Христовим Воскресенням" — **Д-р Р. Савойка з Вірою і Лідкою та Гр. і Р. Іванчуки — в Кракові.**

Рідні, Друзям та Знайомим з нагоди Великодніх Свят пересилає „Христос Воскрес!" **Степан Купчинський**
Краків, Юлія Леа 5а, м. 12.

В день Воскресення Христового шлють святочні бажання Рідні й Знайомим — **Дубицькі з Дембіци.**

Зі Святами Воскресення щирі побажання всього доброго Рідні й Приятелям пересилають — **Марія, Лідія, Марта й Ярослав Колтунюки.**

Усім Знайомим бажаю Веселих Свят — **Підгородецький Гриць,** Петерсдорф, Вальдгоф, Кр. Гіршберґ (Рґтт.)

Рідні, Приятелям та Знайомим і всім Почаївцям шлю сердечний привіт: „Христос Воскрес!" — **Микола Корнієнко, Берлін.**

Веселих Свят Родині, Друзям і Знайомим бажає — **Витовд Боднар** — Ярослав.

Веселих Свят Родині, Друзям і Знайомим бажає — **Витовт Боднар** — Ярослав.

Рідним і знайомим Веселих Свят бажають — **Михайло, Лялька й Ярослав Щербанюк — Холм.**

Веселого Воскресення бажають Рідні й Знайомим — **Михайло й Марія Шарі з Кракова.**

Своїм ВП. Відборцям і Симпатикам Веселих і Щасливих Свят бажає — **Книгарня „УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО" в Холмі.**

Дорогому Братові, Приятелям, Колишнім Пром-Банківцям і Всім Знайомим Веселих Свят бажають — **Іванна, Фрузина й Михайло Недзвецькі, Холм.**

Христос Воскрес! Щиро вітаємо Рідних, Друзів і Знайомих — **Уляна і Гриць Терлецькі.**

З Христовим Воскресенням щирі побажання Знайомим і Всім Кооператорам засилають — **Ярослава й Василь Захарчуки.**

З нагоди Воскресення Христового бажає Всього Найкращого Друзям і Знайомим **Цецилія і Володимир Дибайли, Холм.**

Друзям і Знайомим із нагоди Христового Воскресення бажає Всього Найкращого — **Шведак Зиновій,** Белз. Кооперативний Союз.

З нагоди Воскресення Господнього замість осібних повідомлень бажаю всім Знайомим „Веселих Свят" — **Інж. Володимир Браташ,** Радом.

Товаришам і Знайомим побажання „Веселих Свят" засилає **о. Іван Мак, Пискоровичі.**

Іван Середницький, Вальсроде, Майремерштрассе 11, пересилає сердечні побажання з нагоди Воскресення Христового Вп. Рідні Волошиних, п. Стефі Весна у Відні та всім Друзям і Знайомим.

Усім Землякам найщиріші побажання із святом Христового Воскресення — шле **д-р Володимир Левицький.**

Рідним, Знайомим, Приятелям та Переселенцям шлемо щирий привіт „Христос Воскрес!" — **Ольга і Микола Чехи,** Каліш, Амтсгеріхт.

Веселих Свят усім Друзям і Знайомим бажають **Стефа і Дмитро Шевчуки.**

Щасливих Свят Рідні й Знайомим бажають **м-р Софія і Осип Андрушків,** Кенти О/С.

Рідні і Друзям бажає Веселих і Щасливих Свят **Бойчук Петро** — бай Зоммер, Бобішав, Пост Міттельвальд, Кр. Габельшвердт.

З нагоди Воскресення Христового шлемо найщиріші побажання Друзям — **М-р Іван і Маруся Романівські,** Шлезвіґ, Дольфусштр. 58.

Найдорожчим і Рідним за кордоном сердечне „Христос Воскрес" та воскресні привітання Друзям і Приятелям засилають **Василь і Дмитро Бордуни.**

Веселих Свят бажає всім своїм Відборцям, кольпортерам і читачам **Українська Книгарня „Пробій",** Берлін Н. О. 55, Ходовіцкіштр. 2.

Веселих Свят та сповнення бажань Рідні, Друзям і Знайомим шлють — **Мудраки й Карпевичі з Замістя.**

Дружині, Синові, Сестрі, Шваґрові, Рідні, Друзям, Приятелям і Знайомим з нагоди Свят Христового Воскресення засилає бажання всього найкращого. „Христос Воскрес!" — **о. Микола Дубицький, Василів.**

Дорогим Друзям: Др. Лемішці, Др. Струмінському, Дир. Біликові, Дир. Миколі Бігунові, Редакторам Сагайдачному, Качмареві, Екові, п. Кузьовим, Скаленому, Бачинським Омелянові і Володимирові та всім щирим Приятелям — Христос Воскрес! — **о. Микола Дубицький, Василів.**

Рідним, Приятелям та Знайомим бажають Веселих та Щасливих Великодніх Свят **Іванна, Осип і Улька Рудакевичі.**

Рідні, Друзям, Знайомим щирі воскресні побажання — **Осип, Тетяна, Михайло Левицькі.**

Своякам і Знайомим Веселих Свят бажають у дні Воскресення — **Надя і Степан Гандзюки,** Любна, Кр. Серадз.

Родині, Приятелям, Центросоюзникам і Знайомим „Христос Воскрес!" — **Іван, Тасія і Тамара Юрієви.**

Рідні, Друзям і Знайомим Веселих Свят бажають **Дідухи.**

У Празник Христового Воскресення Рідні, Приятелям і Знайомим у краю і за кордоном якнайсердечніші побажання шле — **о. Др. Осип Сидорів.**

Веселих Свят Знайомим і Друзям бажає **В. Крупа,** Ульгівок.

З Воскресенням Христовим щирий привіт „Христос Воскрес!" Товаришам і Знайомим засилають із Холмської Землі — **Інж. Сиш Евген і Петро Савчак,** Холм, Бидгоска.

Достойним Гостям Веселих Свят бажає **Ресторан — Михайло Кузншин,** Нім. Перемишль.

З нагоди Великодня — Веселих Свят своїм Клієнтам і Знайомим бажає **„Ресторан" — Радченко,** Нім. Перемишль, вулиця Угорська 6.

З нагоди Воскресення бажаємо всім нашим Членам, Відборцям і Прихильникам Веселих та Приємних Свят — **„Маслосоюз",** Нім. Перемишль.

Рідні, Парохіянам, Товаришам і Знайомим пересилаю радісне „Христос Воскрес!" **о. Дмитро Савка,** Дверник, п. Балигород, ібер Санок.

Рідні, Друзям та Знайомим засилаю поздоровлення святочне Христос Воскрес! — **Федевич.**

Веселих і Щасливих Свят бажає Рідні, Друзям і Знайомим — Дорко Мазяк.

Дорогій Рідні, Приятелям і Друзям Веселих Свят — Христос Воскрес! — **Полішко Володимир із сімею.**

Рідню, Друзів і Знайомих, а також усіх б. „Вазунґівців" вітають з Воскресенням Христовим — **Марія і Степан Микитки,** Краків.

Усім Друзям і Знайомим із Святами здоровля і всього найкращого бажає — **Вайс, Краків.**

Моїм Друзям і Знайомим у Великонімеччині зі Святами — здоровля і всього найкращого бажає — **Пришляк Григор, Краків.**

Др. Миколі Струтинському в Грубешеві зі Святами — здоровля і всього найкращого бажаю. Привіт для Рідні і Знайомих. — **Гриць.**

Маріян Пасічинський, прокуратор, Новий Санч, пересилає Рідні, Товаришам і Знайомим найщиріші побажання.

З нагоди Воскресення Христового бажають своїй Рідні й усім Знайомим Веселих та Щасливих Свят **Еля і Кость Бородайкевичі з дітьми,** Беліц-Ост, Зеелігерштр. 21/III.

Веселих Свят Воскресення Христового бажає своїм Краянам, Другам і Знайомим — **Василь Арсенич,** Діпгольц, Колькштр. 2., Бец. Бремен.

З днем Христового Воскресення пересилаю Веселих Свят Христового Воскресення. — **Пасічний Михайло,** бай Копп, Гефіґгофен, ібер Равенсбурґ.

> Стрийкам у Брні, Друзям і Знайомим бажаю сповнення Їх бажань — Христос Воскрес!
> Своїй Вельмишановній Клієнтелі бажаю Веселих Свят Христового Воскресення
> **Юліян Глушевський.**

Рідні, Знайомим та Клієнтам — Христос Воскрес! засилають **Анна й Микола Налисники.**

Центральний Комітет Українського Червоного Хреста за кордоном, Женева, вітає з Великоднем Філії У. Ч. Х., своїх Уповноважених, Кореспондентів і все Українське Громадянство в Німеччині, Ген. Губернаторстві, Протектораті. За Ц. К. У. Ч. Х. в Женеві: **Евген Бачинський,** директор. — Женева (Швайц.) 1, Пл. Гр. Мезель.

З Воскресенням Христовим Веселих та Щасливих Свят Найдорожчій Мусі, Родичам, Рідні, Приятелям і Знайомим бажають — **Дорки, Юрчик і Мартуся Еліяшевські** з Коттбус, Бангофштрассе 52.

Рідних, Приятелів, Однодумців і Знайомих вітають з Воскресенням Христовим та складають найщиріші побажання — Христос Воскрес! — **Сергій і Лідія Вишнівські,** Варшава, Вспульна 10, м. 2.

Веселих Свят із Празником Христового Воскресення пересилає Рідні, Знайомим, Приятелям — **Петро Ямняк,** Варшава.

Рідні, Товаришам, Знайомим Веселих Свят бажають **Міку й Мирко Сахрини,** Венґрів.

Рідні, Приятелям і Знайомим усього кращого бажають — **Емілія і Богдан Яворські, Емілія Більо, Ліля, Богдан, Уляна, Гордій Бігуш.**

Веселих Свят бажаю Рідні й усім своїм Знайомим — **Гривнак Володимир.**

Веселих Свят бажають Рідні та всім Знайомим тут і за кордоном — **Іванна, Андрій і Леся Качори.**

З Христовим Воскресенням Рідні, Друзям і Знайомим у Німеччині та за кордоном побажання добра, сили і віри засилають — **Василь і Микола Маринчаки,** Блехгаммер-Норд, Кр. Касель О/С., Канальштрассе 5.

Моїм найдорожчим Товаришкам Олі, Христинці і Бонкові: „Христос Воскрес!" — **Ляля Юрієва.**

Рідні, Знайомим та всім Друзям побажання добра, сили й щастя засилають — Королі та Яр. Старух, Краків.

Рідні та Друзям воскресний привіт шле о. О. Годунько, Щавник, п. Мушина.

Усім своїм Співробітникам, Редакціям і Адміністраціям української преси, Відборцям, Працівникам і Кольпортерам — „Христос Воскрес" в імені Пресової Станиці, Німецький Перемишль, складає Роман Маринович.

Усім Вп. Членам, Відборцям і Прихильникам „Веселих і Щасливих Свят" бажає Народня Торговля в Нім. Перемишлі.

Ґеник-Березовським Славкові, Юлькові, Романові й Константинові та Арсеничам Миколі й Степанові та всім Березунам у Ґубернії — пересилає святочні бажання Ільницький.

Родині, Приятелям і Знайомим з нагоди Великодніх Свят щиросердечні бажання засилають — Інж. Макар і Марія Каплисті.

Рідні, Друзям і Знайомим з Празником Христового Воскресення Веселих і Щасливих Свят бажають Петеші та Шаршаневичі.

Всіх Рідних, Дорогих і Знайомих вітаю „Христос Воскрес!" — М-р фарм. Степанія Весела.

Петрові Горбачевському, Антонові Павлюкові й ін. з Виткова Нового — веселого „Христос Воскресе..." бажає Степан Утинкевич.

З нагоди Воскресення всього найкращого Рідні і Знайомим бажають Др. Никифор і Марія Гірняки.

Драган Василь з Ґаїв, дентист у Грибові, Знайомим і своїм Пацієнтам пересилає „Христос Воскрес!".

Друзям і Знайомим із Воскресенням Христовим, найкращі бажання засилає — Романишин Володимир.

Рідні, Друзям і Знайомим бажаю Весело-Щасливих Свят — Іван Антоняк.

З Паскою щирі бажання Христос Воскрес Рідні, Знайомим і Товаришам складає Степанія і інж. Теофіль Кульчицькі з Іркою.

Ірка та Юрко пересилають в Катович Віденському Січовому Братству привіт „Христос Воскрес!"

Всім своїм ПТ. Відборцям „Христос Воскрес!" пересилає — фабрика бриндзі „Бескид" — Ланцут.

Родині й усім Знайомим бажає Щасливих Свят із привітом „Христос Воскрес!" — Реннер Віктор.

Родині, Товаришам і Знайомим та всім щирим у Німеччині й закордоном бажаємо всього найкращого з нагоди Воскресення — родина М. Козарійчук і О. Іванюк.

Рідні, Товаришам і всім Землякам бажає Веселих Свят — Д-р Василь Яшан, скарбовий радник, Банська Щавниця (Словаччина).

Всім Приятелям і Знайомим Щасливих Свят Воскресення Христового бажає щиро Д-р Андрій Рудий, адвокат у Банській Щавниці (Словаччина).

Рідні, Приятелям і всім Знайомим „Христос Воскрес" засилає — Христина, Ізидора, Теофіль Вішки, Краків.

Найщиріші святочні побажання всім Знайомим пересилає — Роман Сухий, лікар-дентист — Грубешів, Площа Свободи ч. 32.

Рідні, Друзям та Знайомим Веселих Свят бажають — Іванна, Христя і Юліян Гошовські та Маріян Шульган.

Веселих Свят усім Рідним, Приятелям і Знайомим, бажають — Володимир і Люба Палашевські.

Дорогій Рідні, Приятелям, Високоповажаним Знайомим і Друзям — Акторам Української Сцени, що з ними переживалося багато милих і незабутніх хвилин — І. Потюхи, Краків.

Веселих Свят — Рідні, Друзям і Знайомим бажають — Інж. Орест Шпіцер і Інж. Степан Тисовський, Колленґрібе „Янїна", Лібяц О. С.

Всім Чужим і Знайомим бажаємо справді Веселого Великодня — Ангелина, Христіян, Осип і Юрко Залужні.

Веселих Свят бажає своїм Гостям — одинока українська цукорня „ЕРІКА" в Сяноці, вул. Ґінденбурга 1. — Олег Бучацький.

З Христовим Воскресенням добра та здоровля Рідні, Приятелям і Знайомим бажають Степан і Наталка Совики, Ярослав.

В день Воскресення Христового — Своякам, Знайомим, Товаришкам та Друзям сповнення мрій бажає Марійка Людкевич зРіднею.

Рідні, Друзям і Знайомим Радісних Свят бажають — Євгенія і Роман Барицькі.

Для П. П. Ор.. Добродійки Леонтини й Синові Романові Солтикевичам, бажаємо Щасливих Свят — Михайло Коцан, Мирон Клиш і Іван Середницький.

Друзям і Знайомим веселих великодніх Свят бажає — Василь Штуль, Холм.

З Христовим Воскресенням — Рідні, Друзям і Знайомим з Німеччини та за кордоном, побажання добра, сили і щастя засилають — Василь і Микола Маринчаки, Блехгаммер - Норд, Крайс Козель О. Ш. Канальштрассе 5.

Всім своїм Друзям і Знайомим — Щасливих і Веселих Великодніх Свят бажає — Кудрик Лука, Бухберґ, Ляґер II. Б. 35. Вольфратсгавзен.

Сердечні святочні бажання Родині та Знайомим пересилають — Щуровські з Нірнберґ і Дрезден.

Слава й Юрки Лашкевичі, Сосновець, бажають Рідні, Приятелям і Знайомим Веселих Свят.

Моїй Найдорожчій Рідні та Знайомим Друзям закордоном і тут Веселих Свят та всього кращого бажає — Мельник Олекса із Новосеиліці. Берлін, Шарльотенбурґ-Кирікенштрассе 11.

Веселих Свят своїм Знайомим бажає — Інж. Микола Маліїв, Бавфірер ін фа Мілька, Райхсавтобавштелле Альтдамеров, Крайс Зааціґ, Поммерм.

Рідні, Знайомим та всім „Відродженцям" — Веселих Свят бажає — Володимир Моравський, Кротошін, Кобиліннерштрассе 14. Вартелянд.

Своякам і Знайомим Веселих Свят бажають в дні Воскресення — Надя і Степан Гандзюки, Любна, Крайс Серадз.

Рідні та Знайомим Веселих Свят бажають — Ольга і Василь Михайловичі, Ожанна, Лежайськ.

Зі святами Воскресення щирі побажання всього добра Рідні й Друзям пересилають Михайло й Ярослав Білики.

Святочні побажання Знайомим шлють К. М. і Ю. Іванчуки, с. Полоски, пов. Біла Підляська.

Маруся і Дмитро Величко всім Друзям і Знайомим пересилають Христос Воскрес!

В день Христового Воскресення пересилаю побажання щасливих літ і ясних днів Рідним і Близьким на Рідній Землі, Синові Боднарові Мирославові і його Сімї в Старім Загірю, Братові Гладієві Костикові в Братиславі, Братові Гладієві Андроникові в Люблині і його Сімї та всім Знайомим — Параскевія Боднар, учителька в Постолові.

Своїм Рідним, Друзям і Знайомим бажає найкращого Воскресення — Симон Лотиш, Краків—Відень.

Веселих та Щасливих Свят бажає всім Знайомим — Петро Драган, Краків.

З Воскресенням Христовим Рідні, Приятелям і Знайомим всього найкращого бажають — Уляна і Доця.

Рідню, Друзів та Краянів вітаю старохристиянським привітом „Христос Воскрес" — Роман Ґеник-Березовський, Краків.

Українбанк „ВІРА" в Нім. Перемишлі бажає з нагоди Христового Воскресення всім своїм Членам і Вкладчикам Веселих Свят.

Годинникар Іван Барицький, Нім. Перемишль, Длуґоша 4. бажає своїм клієнтам Веселих Свят.

Дирекція і Надзірна Рада Українського Кооперативного Банку в Сяноці пересилає своїм Клієнтам найщиріші побажання Щасливих Свят.

Приятелям, Друзям і Знайомим Щасливих Свят бажає — О. Бійовська.

Святочні побажання усім Знайомим шле о. Йосафат Федорик ЧСВВ з Городла.

З нагоди Великодніх Свят усім Рідним і Знайомим найкращі бажання засилають — Ірина й Осип Данюки.

Всім Приятелям і Знайомим бажають з днем Воскресення Христового — Неоніла й Гаврило Гордієнко, Кривча над Сяном.

Кульчичанам, Самбірянам та усім Знайомим із полону та з дому, бажаю щиросердечно Веселих Свят Воскресення. „Христос Воскрес!" — Іван Дашинич-Кульчицький, Краснистав.

З Воскресенням Христовим усім Друзям, Знайомим пересилає святочні побажання — Мацілинський Дамян, Сянік.

Всего доброго з Воскресенням Христовим бажає Рідні, Приятелям і Знайомим Омелян і Христя Мацілинські (Сянік, Дрогерія).

Веселих Свят бажає своїм Відборцям „Скіряний Базар" — Володимир Бровар, Сянік, А. Ґітлерштр. 11 (Бровар).

Рідні, Приятелям та Клієнтам Веселих та Щасливих Свят бажають Кірі й Роман Скоробогаті, Сянік.

Всім Правовірним Українцям бажає Веселих Свят гостинниця „Лемко", Дмитрик Михайло, Сянік.

Високоповажаним своїм Передплатникам, Відборцям, Прихильникам, Читачам щирі побажання Веселих Свят Христового Воскресення шле „УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО"

Високоповажаним Співробітникам усіх наших видань щирі побажання з нагоди Христового Воскресення шле „УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО"

Всім нашим Добродіям, Прихильникам, Слухачам та цілому Українському Громадянству бажаємо Веселих Свят — Христос Воскрес! — Український Національний Хор Ген. Губ. під орудою Володимира Божика.

Веселих Свят своїм Гостям бажає Ресторан А. Когутової, Сянік, Гінденбурґштр. 3.

Своїм Клієнтам бажає Веселих Свят — фото-заведення Олесь Куріца „Маруся", — Сянік, А. Гітлерштр. 30.

Вп. Провідникові, Проф. Др. Володимирові Кубійовичеві, Вп. Керманичам і Співробітникам Українського Центрального Комітету в Кракові радісне Христос Воскрес пересилає **Український Допомоговий Комітет, Ярослав.**

Вп. Делеґатам та Їхнім Співробітникам Делеґатур УДК в Радимні, Перемишлі, Дубецьку, Порохнику, Лежайську, Ніську і Переворську, як також усьому зорґанізованому Українському Громадянству Ярославської Округи бажаємо з Христовим Воскресенням витривалости в праці. — **Український Допомоговий Комітет, Ярослав.**

Рідні і Знайомим побажання Веселих Свят пересилає **Форостина Евген**, Ярослав, квітень 1941 р.

Українська друкарня „Альфа" в Ярославі зі Світлим Днем Христового Воскресення складає найщиріші побажання своїй ВШановній Клієнтелі.

Українська Ф-ма „Ґалянтерія" Степан Гримак, Ярослав, Городська 11, в нагоди Воскресення Христового шле Всій Шановній Клієнтелі і Вп. Друзям — щирі побажання.

Українська крамниця мішаних товарів Панків Петро, Ярослав, Городська 4, бажає всій своїй Шановній Клієнтелі Веселих Свят На Свята поручає споживчі й кольоніяльні товари, краєві й заграничні вина, горілки, лікери і т. п. по приступних цінах.

Родині, Друзям і Знайомим шлють із Великоднем щирі побажання і привіт „Христос Воскрес" — **Соня і Осип Стецури.**

В день Христового Воскресення бажаємо Рідні, Знайомим і Друзям у Краю всього Найкращого — **Марійка і Михайло** Бабяки, Ярослав, Ринок 18.

Воскресний привіт усім Знайомим та Друзям шлють — **Орест Городиський**— Смик Роман, Ярослав, Постфах 25.

Фабрика оцту **Михайла Дуба в Ярославі**, Опольська 4. засилає всім Відборцям Веселих Свят.

Радісних Свят Христового Воскресення добрим Сусідам, добрим Знайомим і Товаришам праці бажає — **Степан Кікта, Ярослав.**

Всім Рідним та Знайомим бажають Веселих Свят — пп. Зелези, Ярослав.

Цукорнича крамниця **„ФОРТУНА"** — Ярослав, Ринок 6. бажає своїм Покупцям Веселих Свят.

„Ґалянтерія" **Осип Домчак** — Ярослав, Городська 4, з нагоди Воскресення Христового пересилає Всій Шановній Клієнтелі щирі побажання.

Д-р Литвин Евген, лікар в Ярославі, бажає в день Христового Воскресення Знайомим усього Найкращого.

Шановним Відборцям, Рідні і Знайомим Веселих Свят бажає — **Е. Дражньовський,** Прибори до писання, — Ярослав, Городська 8.

Український ресторан **„ВІТА"**, Ярослав, Головна 1, бажає ВП. Гостям Веселих Свят.

Веселих Свят бажає всім Друзям і Знайомим — **Антін Була.**

Веселих Свят усім Друзям, Краянам і Знайомим бажає — **Роман Біґун.**

З Воскресенням Христовим „Веселих Свят" і всього доброго своїм ВП. Відборцям і Знайомим бажає ф-ма Андрій **Ференц — Ярослав.**

Гомінким окликом Христос Воскресе вітає Хв. „Українське Видавництво" у Кракові і своїх ВШ. Гостей книгарня і складниця часописів **„ЛЬОГОС, Ярослав.**

Земляків, Їх Родини, Друзів і Знайомих, Шановну Клієнтелю здоровлю зі Світлим Празником Воскресення Христового — Христос Воскрес! — **Онисим Врублівський,** Перемишль.

Дорогій Рідні, Приятелям і Знайомим на Рідній Землі бажаємо всього найкращого — **Др. Теодозій, Ірина, Марта і Андрій Сеньківські,** Солець над Вислою.

З нагоди Христового Воскресення усім Приятелям і Знайомим складаємо найщиріші бажання — **Ю. О. і М. Лиси.**

Веселих Свят Рідні, Приятелям і Знайомим бажають **Ярослава і Др. Ілля Салагуб, Белз.**

Родичам, Приятелям і Знайомим Веселих Свят — Христос Воскрес! — бажають: **Осип і Юлія (Медведівна) Ховайли.**

Веселих і Щасливих Свят усім Приятелям і Знайомим бажають **Ґізеля, Омелян, Ярослав і Ірина Каратницькі,** Біліц, Зееліґштрассе 21.

Вп. Володимирові Процюкові, Ґрац — Веселих Свят бажає **К. Г.**

Христос Воскрес! З нагоди Великодніх Свят складаю щирі побажання усім Знайомим — **Остапчук Василь.**

Українська Книгарня **Теодора Савули,** Відень, Рімерґассе 2, дякує щиро всім, що привітали її в 20-ліття, та бажає всім своїм Клієнтам і всій українській читацькій громаді Веселих Свят. Христос Воскрес!

Др. Гриць Мельник із дочкою Ярославою в Холмі бажає всім Приятелям і Знайомим Веселих Великодніх Свят.

З Воскресенням Христовим усього найкращого Рідні, Друзям і Знайомим бажають **Осип, Софія та Іра Олексини і Ольга Мосевич.**

Щасливих Свят „Христос Воскрес" бажає Рідні, Друзям і всім Знайомим — **Василь Григорчак, Краків.**

Рідним, Друзям і Знайомим Щасливого Великодня бажає — **М-р Хлопецький Антін,** Краків, вул. Ґрабовського 4, м. 5.

Найсердечніші Великодні побажання Рідні та Знайомим засилають — **Марія, Ярослав та Ігор Ґеруси,** Відень VII. Кайзерштрассе 6/44.

З нагоди Христового Воскресення, Рідні, Приятелям і Знайомим усього кращого бажають — **Міма й Остап Пеленські**, Холм, Нарутовича 14.

Рідні та Друзям пересилає побажання всього Найкращого — лікар ветеринарії **Роман Погорецький з Родиною в Холмі.**

Веселих Свят Рідні та Знайомим бажає — **Д-р Ярослав Карпевич,** Ленчна, біля Люблина.

Святочні побажання всім Рідним і Знайомим складають — **Ірена і Володимир Ольшанські в Балигороді.**

Рідних Друзів і Знайомих вітаю зі Святом Христового Воскресення. — **Осип Залевський,** Ярослав, Паркова 22/II.

Друзям і Знайомим бажаємо Веселих Свят — Христос Воскрес! **Олена й Олексій Карман.**

Щасливих Свят Родині і Знайомим бажають **о. Микола й Ольга Бені,** Річиця.

Знайомим, Краянам і Кревнякам бажають Веселих Свят — **Михайло Зарічний,** Краків, Мазовецка 39, **з Родиною.**

Найдорожчій Рідні, Приятелям і милим дівчаткам Іванці і Лесці в Брунар погідних Свят і приємної забави бажає — **Івась Корбич.**

Друзям і Знайомим бажає з Воскресенням Христовим усього кращого — **Богдан Осадчук, Холм. УДК.**

Веселих Свят Христового Воскресення Друзям і Знайомим шле **о. Степан Стахурський,** Гадлі Шклярські.

Всіх своїх Настоятелів, Парохіян, Рідних і Знайомих, обєднаних вірою у Воскресення вітає староукраїнським звичаєм „Христос Воскрес!" — **о. Маріян Роман Цурковський,** Фельдпостнуммер 11463.

З Празником Воскресення Христового всього кращого Рідні, Друзям і Знайомим бажають **О. Бойцун, І. і Р. Скочдополі,** Краків, Дітля 105.

Кличу до своїх Друзів тут і за горами, ріками, морями: Христос Воскрес! — **Олена Кисілевська.**

Всім Друзям і Знайомим бажаю Веселих Свят Воскресення Христового — **Василь Лукань,** Радебурґ, Бец. Дрезден, Бангофштрассе 32.

Веселих та Щасливих Свят Батькові, Сестрам, Братам і всім Знайомим бажає — **Б. Василюк Володимир.**

Рідні, Друзям і Знайомим щирі Воскресні побажання пересилають — **Ірина, Інж. Михайло, Івасьь Мартинці,** Устром, б. Тешен, Форстамт.

Рідні, Приятелям і Знайомим Веселих Свят бажають — **Маруся і Мирон Лади** — Криниця.

Веселих Свят Рідні та Приятелям із Ярослава та Перемишля бажає **Василюк Нуля.**

Веселих Свят з днем Христового Воскресення д-рові **С. Переймі** бажає **Н. В.**

Стасівам у Парижі Веселих Свят бажають **Родичі та Василь і Оля Нагайські.**

Веселих Свят **Панасові і Стефі Заворітським** в Омекурі бажають **Родичі та Василь і Оля Нагайські.**

Кличемо до своїх Друзів і Близьких душею тут, за горами, ріками, морями: Христос Воскрес! — **О. Кисілевська й Ганна та Володимир Ганьківські з дітьми** (Сянік).

Рідні, Друзям і Знайомим щирі побажання Веселих Свят складають — **Віра з Витичаків і Володимир Сушків,** Краків, Дітля 35/4.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ — ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО — ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ бажає: **Рідні за кордоном, Рідні в Ліцманштадті, Рідні в Кракові, Дорогому Братові Степанові Погорецькому в Німеччині (полоні), добрим Приятелям-Українцям в Німеччині, Франції, Ґенеральній Ґубернії та Редакції й Адміністрації В-ва „Пробоєм" в Празі. — МИХАЙЛО ПОГОРЕЦЬКИЙ з Родиною.** — Люблин, 20. квітня 1941 р.

Дорогому Татові, Сестрі і Шваґрові в Ліцманнштадті, Братові в Данціґу пересилають щирі побажання з Днем Великодня **Ґ. і В. Хамули, Люблин.**

Всім Друзям і Знайомим „Веселих Свят" з нагоди Воскресення бажають — **Ґ. і В. Хамули, Люблин.**

З Воскресенням Христовим сердечний привіт — **Базюра.**

Д-р Володимир Бемко з Родиною бажає всім Приятелям, Товаришам зброї та Знайомим — **Веселих і Щасливих Свят!**

Веселих Свят бажає ВП. Інж. Рижевським, Д-рам Бемкам і Д-рам Яворським — **М-р Рижевський.**

Найщиріші побажання Веселих Свят та приємної забави для Знайомих та Рідні засилає — **Вільгельміна і Д-р Мих. Мельник з Білої на Підляшші.**

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Торговельна централя

Українська Господарська Спілка

„У Г А С"

Акційна Спілка

Краків, вул. Зелена 18. тел. 200-22. Відділ у Люблині, вул. Замойська 21, тел. 20-74.

бажає Українбанкові, Союзам Українських Кооператив, їхнім Дирекціям, Службовикам і Надзірним Радам, як теж Українському Приватному Купецтву „ВЕСЕЛИХ СВЯТ"

„Б Е С К И Д"

Спілка з обм. відп.

вироби українського мистецтва і деревяний промисл у КРИНИЦІ

БЮРО ПРОДАЖІ І ЗАМОВЛЕНЬ Краків, Ясна 8/II.

Провадить відділи;

1. Мистецько-різьбарський — гуцульська й чорна різьба.
2. Галантерії—точені вжиткові предмети.
3. Спортового приладдя—лещети й ін.
4. Меблярський—меблі бюрові й стилеві
5. Кухонного статку з дерева.
6. Будівельний—вікна, двері долівки.
7. Скринок—в розбудові.

Власні склади й магазини.

Адреса: „Бескид" С. з о. в. — Криниця, або Краків, Ясна 8/II. Тел. 179-83.

УКРАЇНСЬКА КОМІСАРСЬКА УПРАВА ФРИЗІЄРСЬКОГО САЛЬОНУ

Миколи Петрівського

засилає всім своїм Приятелям, Знайомим і Клієнтам — ХРИСТОС ВОСКРЕС!

КРАКІВ, ВУЛ. ЯНА Ч. 8.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! Вітаю з Воскресениям усіх земляків по всій вселенній і Приятелів нашої "УКРАЇНСЬКОЇ ШТУКИ", Краків, Суконниці 53. 1355

Стриянам та Знайомим з нагоди ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ шле щирі бажання

ОСТАП БОЙЧУК

ВИРІБНЯ ШВЕЛЬ

1483 КРАКІВ, ВЖЕСІНЬСКА 3, м. 2.

АҐРАРІЯ

С. з о. в.

Краків, Страшевського 28. Тел. 174-79
Люблин, Косцюшка 8. Тел. 13-21

в день Христового Воскресення бажає своїм Клієнтам всього добра.

РІДНІ, ЗНАЙОМИМ ТА КЛІЄНТЕЛІ з нагоди Христового Воскресення щире побажання шле КРАВЕЦЬКА ФІРМА

ВАСИЛЬ БУРКА

з родиною.

КRAКІВ, ВУЛ. ГЕРТРУДИ 16/6.

ХЕМ.-ФАРМ. ФАБРИКА під упр. О. Рудакевича

„САНАВІТ"

1444 сп. з обм. пор.

КРАКІВ, ВУЛ. ХОЦІМСКА 19, — тел. 142-74 бажає своїм П. Т. Відборцям ВЕСЕЛИХ ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ та поручає свої вироби.

Друзям, б. Читачам і Пробоевикам видань В-ва „ДЕШЕВА КНИЖКА" шлю щирий привіт з нагоди Воскресення Христового. РОМАН ПАЛАДІЙЧУК.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! засилає всім своїм Клієнтам

Українське Спедиційне Підприємство

КРАКІВ, ВУЛ. ВАВЖИНЬЦА 32, м. 8, що полагоджує замовлення солідно й дешево! І. ФЛИС.

Друзям, Знайомим і Клієнтелі святочне поздоровлення ХРИСТОС ВОСКРЕС — засилає

ЦЕГОЛЬНЯ І БЕТОНЯРНЯ

1482 під Коміс. Управою В. ТАТУНЧАКА.

Фірма

Д-р Богдан Стернюк

у Кракові

бажає всім своїм Відборцям і Приятелям

Веселих Свят!

1468 1-1

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ЦУКОРНЯ

„ПОЛТАВА"

КРАКІВ, ВЕСТРІНГ 40

всіх своїх Гостей вітає з Великодніми Святами ХРИСТОС ВОСКРЕС!

1446 1

Українська Комісова Крамниця Яросл. Яблонського, Краків, А. Гітлерпляц 12, засилає всім своїм Відборцям бажання Веселих Свят — ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ФІРМА ОЛІЙКІВ І РУМОВИХ ЕСЕНЦІЙ

Захарчук Андрій

Краків, Старовісьльна 62

засилає всім своїм КЛІЄНТАМ і ЗНАЙОМИМ ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подави на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39.
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79.